

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE



Izhaja začetkom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2'—; za Nemčijo
K 2'50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3'—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo po-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Naše gospodinje!!!

Zahtevajte vedno pri vseh trgovcih

Kolinsko kavino primes

v korist obmejnih Slovencev.

230

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema **hranilne vloge** in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadržniki temveč tudi cela dežela Kranjska, in jih obrestuje po

4³/₄⁰/₁₀₀

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih obresti 4.75 K na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov K. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.



Največja češka tvrdka za nakupovanje cenege posteljnega perja!

1 kg novega, sivega, skubljenega, dobrega gosjega perja 2 K; 1 kg boljšega 2.40 K, polbelega 2.80 K, belega 4 K, belega skubljenega 5.10 K, 1 kg izredno finega snežnobelega, skubljenega 6.40 K in 8 K; 1 kg sivega puha 6 K in 7 K; 1 kg belega puha 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako treznega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinblaga, 1 **pernica**

180 cm dolga, 116 cm široka, z **dvema blazinama**, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkimračjim perjem 16 K, z izredno finim polpuhom 20 K, z najfinejšim sivim puhom 24 K; **posamezne pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; **blazine** 3 K, 3.50 K, 4 K. — Pošilja proti povzetju od 12 K višje franko. **S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava Češko.** — Zamenjava in frankovrnitev dopuščena, 2354

za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastoj in franko.

Naročajte in priporočajte
Petra Barbariča!

Nevezan 1 K, vezan 1'50 K, lepše 1'90 K.



Ceno češko posteljno perje

Kilo sivoga puljenega K 2'—, boljšega K 2'40, polbelega K 3'60, belega K 4'80, prama kakor puh mehkega K 6'—, veleprima K 7'20, najboljša vrsta K 8'40, puh siv K 6'—, bel K 12'—, najfinjši prsni puh K 14'40. **Zgotovljene postelje** iz gostonitega rdečega inleta, pernica ali spodnja blazina 180 cm dolga, 116 cm široka po K 10'—, 12'—, 15'—, 18'—, 21'—, 200 cm dolga, 140 cm široka po K 13'—, 15'—, 18'—, 21'—, zglavnica 80 cm dolga, 58 cm široka po K 3'—, 3'50, 4'—, 90 cm dolga, 70 cm široka po K 4'50, 5'50, 6'—, 3 delni žimnati modroci za 1 posteljo po K 27'—, boljši K 33'—. Pošilja se franco po povzetju od 10 K višje. Zamenja dovoljena, za neugajajoče denar nazaj. Poskušnje in cenovniki franco. 2935

BENEDIKT SACHSEL, Lobes pri Plznu 159, Češko.

Opekarne
topilnice
žgalnice apna
Alphons Custodis
Dunaj XIII/2



"ZENIT"
Tovarne za asbestškrlj 'Zenit'
družba, z omejeno zavezo Mor. Zumberk
dobavljajo najboljši in najcenejši
krovski material.
Zastopnik: Zajec & Horn, Ljubljana.
Dunajska cesta 73. 234

40 do 50 K na teden

tudi kot trajen **stranski zaslužek** more zaslužiti vsak brez kapitala, brez truda in brez motenja v poklicu. Pojasnila daje **Ignacij Althammer, Kraljičin dvor ob Labi 631.** 3355



1 kg sivoga skubljenega K 2'—, boljšega K 2'40, pol belega prima K 2'80, belega K 4'—, finega mehkega puha K 6'—, prvovrstnega K 7'—, 8'— in 9'60. Sivoga puha K 6'—, 7'—, belega finega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg naprej franco.

Dovršene, napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inlet (nanking) blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema vzglavnicama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim sivim, puhastim in trpežnim postelnim perjem, K 16, s polpuhom K 20, s puh perjem K 24. Posamezne pernice K 10, 12, 14, 16. Posamezne vzglavnice K 3, 3'50, 4. Pernice 200x140 cm velike K 13, 15, 18, 20. Vzglavnice 90x70 cm velike K 4'50, 5, 5'50. Spod. pernice iz najboljšega gradla za postelje 180x116 cm velike K 13 in 15 razpošilja od 10 K dalje franco proti povzetju ali naprej vplačilu

MAKS BERGER, Dešenica št. 199/4, Češki les.
Nikak riziko, ker se zamenjava dovoli ali denar vrne. 3460
Bogati ilustrovani ceniki vsega posteljnega blaga zastonj.

Svojo kuhinjo in svoje
stanovanje
opremito lahko s koristnimi in lepimi predmeti
zastonj
ako kupite **Stumpfovo dobro žitno kavo**. Zavoj 5 kg v lepi platnjeni vrečki z 2 darili le 4 K franco. **Josip Stumpf**, tovarna za žitno kavo. **Šlotov na L.,** Čechy. 50.000 zadovoljnih odjemalcev. — Poskusne pošiljkatve in prospekti zastonj in franco. — Prosim naročite naravnost od gornje tvrdke, ker je po obrtnem zakonu zastopnikom prepovedano prodajati žitno kavo po zasebnih hišah. 3420

Za dobo kašlja.
THYMOMEL SCILLAE
preizkušeno, zdravniško toplo priporočeno, točno učinkujoče in prijetno dišeče sredstvo za otroke in odrasle.
1 steklenica kron 2'20. Zaloga v lekarnah.
Izdeluje **B. FRAGNER**, c. kr. dvorni založnik
Lekarna Praga 203-III. 3203a

Koledar za januar.

Namen molitve za januar, določen od sv. očeta: **Apostolstvo molitve v šolah in zavodih.**

	Dan	Godovi	Nameni	Celodnevno češč. presv. R. T.	
				Ijublj. škol.	lavant. škol.
1	Četrtek	Obr. J. Novo leto	Mir in blagoslov božji za celo leto	Trnovo Ljublj.	Stari trg
2	Petek	Makarij	Širjenje pobož. pres. Srca Jezus.	Dobrava p. Kropi	
3	Sobota	Izabela	Stanovit. v dobrem in vdanost v volj. božj.	Babno polje	
4	Nedelja	Simon stolpnik	Katoliški časopisi	Planina p. Cirk.	Slov. Gradcu
5	Poned.	Genovefa	Kuge, lakote, vojske reši nas o Gosp.	Javorje p. Litiji	
6	Torek	Sv. Trije Kralji	Sv. Cerkev med neverniki	Sv. Trije Kralji	v Sl. Gradcu
7	Sreda	Valentin škof	Samozataja in pravo kršč. mišljen.	Stari log	
8	Četrtek	Severin	Posli in izgubljena mladina	Mozelj	Bolnica Sp.
9	Petek	Bazilisa	Sotrudniki in bralci Bogoljuba	Red. 1/2 Mekin. 1/2 Rapnje	
10	Sobota	Pavel pušč.	Hrepenenje po krščanski popoln.	Begunje p. Rad.	Razborje Sv. Miklavž
11	Nedelja	Higin	Bolniki in umirajoči	Olševek	Sv. Ilj
12	Poned.	Ernest	Očitno spoznavanje sv. vere	Morobic	
13	Torek	Veronika nuna	Katoliška cerkev na Balkanu	Trnje	Sv. Vid
14	Sreda	Hilarij	Naši zdravniki	Unec	
15	Četrtek	Maver	Pravi duh pokorščine v družinah	Podzemelj	Dolič
16	Petek	Honorat	Pogosto sv. obhajilo	Sora	
17	Sobota	Anton pušč.	Blagoslov pri živini	Železniki	Sv. Peter Podgorje
18	Nedelja	Ime J. Stol sv. P.	Rimska cerkev in razkolniki	Sv. Peter Ljublj.	Sele
19	Poned.	Kanut kralj.	Vladarji in njih svetovalci	Špitalič	
20	Torek	Fabijan in Sebast.	Naši vojaki in orožniki	Kočevo	Sv. Danijel v Celju
21	Sreda	Neža	Dar sv. čistosti	Sela p. Kamn.	
22	Četrtek	Vincencij	Potrpežljivost v nadlogah	Goriče	Sv. Jožef v Celju
23	Petek	Zaroka bl. D. M.	Marijine družbe	Poljanica	
24	Sobota	Timotej	Da nas v svoji veri ohraniš, pros. o Gosp.	Brezovica	
25	Nedelja	Spreob. sv. Pavla	Spreobrnjenje grešnikov	Vrhnika	M. cerk. Celje
26	Poned.	Polikarp	Gorečnost za čast in slavo božjo	Mavčiče	
27	Torek	Janez Zlatoust	Škofje in oznavalci besede božje	Stara Oselica	Kapucini v Celju
28	Sreda	Pavla vdova	Vdove in sirote	Goče	
29	Četrtek	Frančišek Sal.	Učitelji in učiteljice	Salezijanci	Javna bol- nišnica
30	Petek	Janez milosti	Naši dobrotniki	Peče	
31	Sobota	Peter nol.	Vsi v januarju umrli.	Senožeče	

Odpustki.

1. Četrtek, prvi v mesecu. Novo leto. Popolni odpustek: a) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; b) udom družbe sv. Družine; c) tretjerednikom; d) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

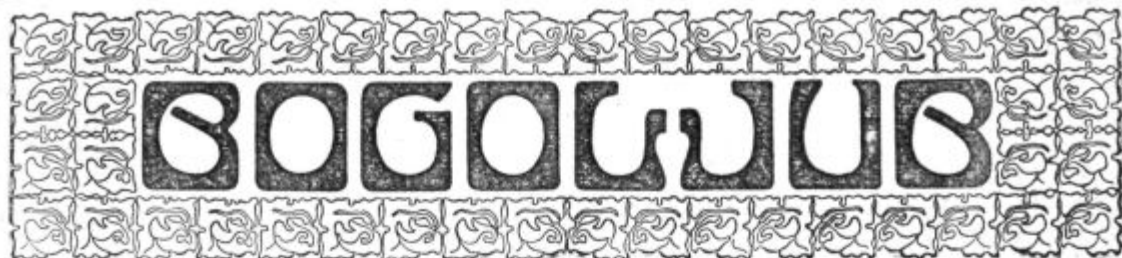
2. Petek, prvi v mesecu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki gredo k spovedi in sv. obhajilu, nekoliko preiščujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega pod navadnimi pogoji danes ali pa v nedeljo; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj.

3. Sobota, prva v mesecu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za

razžaljenja, storjena Materi božji in molijo po namenu sv. očeta.

4. Nedelja, prva v mesecu. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: a) če v bratovski kapeli molijo na namen sv. očeta; b) če so pri mesečni procesiji; c) če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. — Popolni odpustek udom bratovščine presv. Srca Jezusovega, če ga niso že dobili v petek; b) onim, ki nosijo višnjev škapulir.

6. Torek. Sv. Trije Kralji. Popolni odpustek: a) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjev škapulir; c) udom družbe sv. Družine; d) udom bratovščine sv. rožnega venca v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik mesto tega naložiti kako drugo dobro delo; e) udom družbe živega rožnega venca; f) udom bratovščine za duše v vicah;



Ljubezen Kristusova nas žene . . .

2 Kor. V, 14.

»Ljubezen Kristusova nas žene.¹ Te pomenljive in lepe besede je zapisal apostol narodov, sv. Pavel. Ljubezen Kristusova ga je gnala, ga priganjala. Kam ga je gnala? Gnala po svetu, od mesta do mesta, od dežele do dežele, na otok Ciper, v Malo Azijo, na Grško, v Rim, na Špansko, na vse kraje sveta. Gnala ga je naprej, ni mu dala mirovati, dokler ni oznanil svetu vere v Kristusa križanega, ki ga je ljubil z vso močjo apostolskega srcá. — Nič ga ni zadrževalo pri tem gnanju; nobene ovire, nobene težave ga niso ustavile; hitel je najprej po svojem apostolskem pošu. Ljubezen mu je pomagala premagati vse ovire, prenesti vse težave. Saj ljubezen vse prenese, vse upa, vse pretrpi.

Kaj je sveti mož vse pretrpel za svojega Kristusa, nam sam pové: Bil sem v mnogih nadlogah, večkrat v ječah, v ranah čez mero, velikokrat v smrtnih nevarnostih. Od Judov sem jih petkrat po štirideset, eno manj prejel. Trikrat sem bil s šibami tepen, enkrat kamnjan, trikrat sem se z barko potopil, noč in dan sem bil v globočini morja. Velikokrat na potih, v nevarnostih na vodah, v nevarnostih med neverniki, v nevarnostih v mestu, v nevarnostih v samotí, v nevarnostih na morju, v nevarnostih med lažnjivimi brati. V trudu in reví, v mnogem čuvanju, v lakotí in žeji, v pogostnih postih, v mrazu in nagoti. (2 Kor. 11, 23—27.)

Ali slišite, kaj velikega je naredila pri sv. Pavlu ljubezen Kristusova! Kam ga je gnala: v nadloge in rane, med šibe in v ječe, med nevernike in razbojnike! In vse mu je bilo lahko prestati, ker ljubezen Kristusova, ki ga je gnala, mu je tudi dajala moč in mu lajšala težave.

»Ljubezen Kristusova nas žene.« — Pri-

atelj, ali tebe tudi kaj žene? Kam te pa žene? V oštarijo, na ples, v slabo tovaršijo, od domače hiše, v tuja mesta, v Egipt in Ameriko? — O dragi moj, to ni ljubezen Kristusova; to je ljubezen sveta, ljubezen mesa! Da, da, ta ljubezen žene ljudi po svetu, žene v nevarnosti; za to jim ni nikoli predolga pot, nikdar prevelike težave. Prav ima Tomaž Kempčan, ko pravi: »Za majhen dobiček prebredejo cel svet; za božje kraljestvo pa še prsta ne ganejo.«

Kje ste velikodušne duše, ki bi hotele hoditi po potih sv. Pavla, gnane od ljubezni Kristusove?! Ali je še kaj Kristusove ljubezni med nami, kaj apostolske gorečnosti na svetu? . . . Vsi iščejo sami sebe — je rekel že isti sv. Pavel o ljudeh svojega časa — ne pa tega, kar je Kristusovega. Ali ne veljajo te besede tudi o nas?

Ali ne vidimo, kaj delajo ljudje, gnani ne od duha božjega, ampak duha hudobnega?! Treba je bilo opazovati naše nasprotnike zdajle, ko so bile volitve za deželni zbor na Kranjskem! Njih trud in gorečnost, njih delavnost in neugnanost je naravnost občudovanja vredna. Vse hribe in doline so obredli, vso deželo s popirjem nastljali, noč in dan bili na nogah, nobene vasice niso izpustili; pisali, letali, skakali, lagali . . .

O, kakó velika je moč hudega na svetu! . . .

Kaj pa moč dobrega? . . . Ali res nima ljubezen Kristusova, ki je na križu nag in do smrti raztepen izkrvavel za nas, toliko moči do naših src, kakor jih ima satan, ki goni svoje hlapce po vsem svetu v boj zoper Boga? . . .

O, da bi ne bili mi takó počasni in boječi za dobro stvar, ko so nasprotniki takó gibčni in neugnani za slabo! Da bi ne bili duhovno sebični in ne zadovoljni sami s se-

¹ Charitas Christi urget nos.

boj, ampak imeli oči in srcé tudi za druge, ki so v dušni potrebi! O, da bi bilo kolkor naročnikov »Bogoljubovih«, toliko apostolov!

Dvignite se torej duše, ki ljubite Kristusa, dvignite iz duševne otrplosti! Ljubezni Kristusova naj vas vzdrami, naj vas dvigne, naj vas priganja! Žene naj vas — ne sicer po vsem svetu, ampak vsaj v bližnjo vašo okolico — greh zatirat, čednost širit, duše reševati! Žene naj vas na agitacijo! Na agitacijo za dobe volitve, na agitacijo za dobre časnike (za »Bogoljuba« še posebno, pa tudi za »Zlato dobo«!), na agitacijo za sveto treznost in zdržnost, na agitacijo zoper slabe navade, na agitacijo za misijone, na agitacijo za slehrno dobro stvar! Naj vam ne dá miru, ko vidite, koliko je na svetu mlačnosti, greha, hudobije! Žene naj vas in vas podžiga, kakor žene ogenj mašino, ki preteče

cele dežele, vleče v silni hitrici za seboj celo vrsto težkih vóz, pa se ne upeha, ne utruidi!

In ko boste na teh apostolskih potih nateleti na težave, na ugovore, na nasprotstva, ko vas bodo imeli za sitne in vas s priimki obkladali, ko vam bodo podtikali slabe namene, ko vas bodo obrekovali in zmerjali, tožili, bičali in kamnjali, kakor so svetega Pavla, veselite se in od veselja poskakujte, ker to je delež apostolov, delež Kristusov — najvišja čast in odlika, ki jo naklanja on svojim najboljšim prijateljem . . .

O Gospod, ki vidiš, kaj hudega se godi na naši zemlji, vidiš, kaj še posebno v naši domovini počenja satan s svojimi pomočniki, — daj nam apostolov! Veliko nam jih daj in gorečih! Daj nam duš, ki sebe pozabljajo pa tebe ljubijo, in v tej ljubezni vse storé, vse preleté, vse poskušajo, vse pretrpé, da bi vse rešiti in vse zate pridobili! . . .

Pozdravljen, križ!

Na Golgoti . . . Dogodek vseh največji in večni, neminljiv njegov spomin!
Skrivnost — ne more um je naš obseči! . . .
Na Golgoti umira božji Sin,
ker človek z grehom dal slovo je sreči . . .
Na križa les pribit je mož-trpin,
ki hotel je za grešni svet umreti:
On voljno dal se je na križ razpeti!

Trpi. Umira v mukah neizrečenih,
— da smrt rodila nebu rod bi nov! —
Adam naš drugi, Oče izgubljenih ovčic, hčera človeških in sinov:
iz Srca in iz rok mu prebodenih
izvira milost: »Pridite domov!
Domov k Očetu, ki vas večno ljubi,
kdor ni z menoj, izroča se — pogubi! . . .«

Iz Srca mu podoba rajsko bela
privrè na dan . . . (Spomin na paradiz,
ko Eva je družica oživila).
Nevesta je, a dar zaročni — križ:
»K poroki boš mi sodni dan dospela
v nebó, a hočem, da poprej trpiš . . .
Na, vzemi križ, moj prstan, o nevesta,
na zemlji se vojskuj — ostani zvesta!«

In šla je skromno v svet. Zaničevana
od vseh, ki bog jim je uporni »jaz«,
od vseh, ki bog jim je nečista hrana,
od vseh, ki cilj jim je minljivi čas . . .
Od vseh, povsod sovražena, teptana,
a to zvestobe njene je dokaz!
»Pozdravljen križ!« v trpljenju vdano kliče.
»bridkost rodi duhovne otročiče.«

Glej, trnjev diči venec njeno glavo,
v poskušnje dobi tristo dolgih let
nogé so prehodile pot krvavo,
v obličju seva ji trpljenja sled.
Umira deca v božjo čast in slavo,
junaška deca, mučeniški cvet,
a Ženin božji sam stoji ob strani,
z življenja kruhom jo krepča in hrani!

Takrat, ko boj najhujši svet pretresa,
ko vriska že sovrag: »pogin in smrt!« —
takrat pa pošljejo pomoč nebesa,
sovražnik Cerkve je v trenutku strt.
Za hip odmakne se nebá zavesa,
dovoljen nam pogled je v rajski vrt:
v prihodnji svoji slavi križ zasije,
Zveličar nadnaravni žar odkrije.

Kaj zrè oko cesarja Konstantina?!
Skrivnostno solnce, glej, se lesketa,
a v solncu križ — nezabnega spomina! —
Pod njim napis, krščanskega Boga
beseda: »S tem zmaguj!« — Pomoč edina . . .
In čuj, z a s t a v a križa zavihra,
ž njo rešena je rimska očetnjava:
»pozdravljen križ, zahvala tebi, slava!«

Nevesta križana, deviška mati,
sedaj ti vzšla pravična je prostost,
ni treba več ti v stiskah trepetati,
ljubeče vodi božja te modrost . . .
— Počivaj zdaj! — »Ne, še se žrtvovati
jaz hočem, križ objeti in bridkost,
da Ženinu podobna bom postala:
pozdravljen križ, ti moja moč in hvala!«

— — — In vstane mučeništva doba nova;
 sovražnik hlimbe zlobni meč vihti,
 zaplaka Cerkev kakor tožna vdova,
 odpad nesrečnih jo sinov boli,
 zabredli so na pota negotova...
 Obrekovanja zvita in laži
 nevarno so pek!enskih sil orožje,
 o vzidi, vzidi luč pomoči božje!

Pogum, nevesta zorna, mučeniška,
 sovražnikov brezbrojnih se ne boj!
 Nad tábo čuje Mati, glej, deviška,
 njen Sin, tvoj Ženin je vsikdar s teboj,
 Dominika ti pošlje in Frančiška...
 Alvernija zagleda božji soj,
 Zveličar razodene slavo križa,
 zaupno Njemu spet se ljudstvo bliža.

— — Ne, ni še čas miru! — Grme topovi
 nasprotnih vrst. »Na boj, na boj! Na plan!«...
 Nevere, dvojbe, čuj, šumé valovi,
 pek!enske zlobe jih podi orkan:
 »Proč s Cerkvijo! Ha, proč s temé okovi,
 naj misel svóbodna praznuje dan!« — —
 A Cerkev sluša Pija, poglavarja:
 »pozdravljen križ, ti nove zmaže zarja!«

»Tja k Srcu božjemu! Naj duša pije
 za borbe nove novo moč, pogum:
 življenja sok — skrivnost
 Evharistije! —
 Daj voljo Kristusu, srcé, razum!
 glej, križa luč, modrost nebeška sije...
 Ostani zvest! Ne boj se zlobnih trum!
 Za božjega Zveličarja trpeti,
 za Ženina nebeškega — umreti!

* * *

— »Vstanite! K sodbi! Vi, ki ste zaspali!«...
 Čuj glas trobent! — Mogočni šum in piš!
 Grobovi se odpró!... Rodovi vstali
 so na pozor! A glej na nebu — križ,
 ki bliža Cerkvi se, nevesti zali...!
 (O zmaže znak, kakor žarnó blestiš!)
 Za njim pa — Kristus — Ženin v večni slavi...
 »O križ!« — — —

Nevesta — Cerkev ga pozdravi:
 »Pozdravljen! Križ!...« —

(Na akademiji frančiškanskih bogoslovcev v
 Kamniku v proslavo konstantinskega jubileja
 dne 18. nov. 1913.)

O. E. B.



Cerkveno leto.

Kakor angel miru in svetega, srčnega
 veselja kraljuje božični praznik v božični
 dobi. Povsod, kjer prebivajo verna srca, za
 Boga vnete duše, se razlegajo in odmevajo
 prelepi in krasni božični spevi: »Tiha noč,
 sveta noč...« »Angelsko petje se čuje v
 višavi...« Akoravno je v naravi mrzla zima,
 akoravno so dnevi kratki in noči dolge, tam
 od betlehemskih jaslí veje topel in svetel
 žar, ki ogreva naša srca z božjo ljubeznijo,
 ki razsvetljuje temo z nebeško svetlobo.

V najtesnejši zvezi z Rojstvom Gospo-
 dovim so naslednji prazniki, ki služijo le
 temu namenu, da povelečujejo in proslavljajo
 novorojenega Zveličarja. Takoj ko obhaja
 Zveličar svoj rojstni dan na zemlji, praznuje
 sv. Štefan svoj rojstni dan v nebesih;
 smrt svetnikov je namreč v očeh sv. Cerkve
 njih rojstni dan za nebesa. Kako lepo pravi
 sv. škof Fulgencij: »Včeraj smo obhajali
 časno rojstvo našega večnega Kralja, danes
 obhajamo zmagoslavno trpljenje bojevnika...
 Včeraj so angeli radostno prepevali: »Slava
 Bogu na višavah,« danes so veselo sprejeli
 Štefana v svojo družbo... Včeraj je bil Kri-

stus za nas v plenice povit, danes je bil Šte-
 fan od njega odet z oblačilom nesmrtnosti.
 Včeraj so jaslice v svoji tesnobi obsegale
 Kristusa kot dete, danes sprejmejo nebesa v
 svoji neskončnosti Štefana v zmagoslavju...
 Potrebno pa je, da spoznamo, s kakim orož-
 jem je Štefan razdivjane jude premagal. Da
 si je zaslužil svoje ime (Štefan pomeni venec),
 se je bojeval z orožjem ljubezni in ž njo je
 povsod zmagal. Z ljubeznijo do Boga se ni
 umaknil divjajočim judom, z ljubeznijo do
 bližnjega je molil za tiste, ki so ga kame-
 njali.«

Božič je praznik neskončne ljubezni
 nebeškega očeta, »ki je svet tako ljubil, da
 je dal svojega edinorojenega Sina«; zato za-
 hteva Bog tudi od nas veliko ljubezen, lju-
 bezen do mučeništva, čegar prelep zgled
 nam stavi Cerkev v sv. Štefanu. Ako se je,
 dragi bogoljub, rodil v tvojem srcu božji Zve-
 ličar s svojo milostjo, moraš tudi ti, kakor
 sv. Štefan, biti vedno pripravljen na junaško
 smrt, na mučeništvo; kakor on, moraš tudi
 ti odpustiti svojim sovražnikom, ki te pre-
 ganjajo in zaničujejo, dà, še moliti moraš

zanje, ako hočeš izdihniti s sv. Štefanom: »Vidim nebesa odprta... Gospod Jezus, sprejmi mojo dušo!«

»Bog je ljubezen. V tem se je prikazala ljubezen božja med nami, da je svojega edino-rojenega Sina poslal na svet, da živimo po njem.« Če je Bog ljubezen, potem iz teh besedi sv. Janeza lahko sprevidimo, zakaj nastopi v cerkvenem letu za rojstvom večne ljubezni ljubljene Gospodov, apostol ljubezni, sveti Jan ez. Saj je to goreče vneto in deviško srce smelo počivati pri zadnji večerji, ko nam je Gospod dal zakrament ljubezni, na presvetem Srcu Jezusovem. Iz tega studenca je zajemal sv. Janez tisto ognjevito navdušenost, tisto plamtečo ljubezen, ki ga ni zapustila celo življenje, ki ga je napravila za apostola ljubezni. On se je zatopil najgloblje v večne resnice; in kakor orel poletil v sinje višave, tako se je on večkrat dvignil v svojih premišljevanjih visoko nad drugimi apostoli. Pridobil si je ime »bogoslavca«; orel ob strani zaznamuje njegov vzvišen polet.

Cerkveno leto raste pod blagodejnimi toplimi žarki božičnega solnca vedno bolj in bolj, navadno leto pa se nagiba proti zatonu . . .

Ko na sv. Silvestra večer zadone zvonovi po mestih in po deželi ter zapoje zahvalno pesem večnemu Bogu, bi moralo to na vsakega resnega človeka napraviti globok vtisk; saj je, kakor bi se pomikal mimo nas tiho dolg mrtvaški sprevod, pogreb preteklega leta. Kakor lahen vetrič šepeta staro leto svojo večerno molitev . . .

Zopet si, dragi bogoljub, storil en korak bližje smrti, bližje večnosti, pa tudi en korak bližje odločilni sodbi za nebesa — ali za pekel. Kakšne misli naj te navdajajo ob sklepu leta, ob začetku novega leta?

Tam v zaduhlih sobah, glej, ljudi zagorelih obrazov, izbuljenih oči, kako pri žganju in vinu pričakujejo, da napoči novo leto; glej jih tam v razsvetljenih, krasnih dvorinah, ljudi v razkošnih oblačilih, kako rajajo do polnoči ter čakajo, da naznani udarec dvanajsto uro, — tedaj pokajo steklenice, šumi in kipi šampanjec, zvene čaše in vsi si želijo in voščijo v novem letu — še več uživanja! Namen življenja jim je uživanje!

Ne tako ti, dragi bogoljub! Ob novem letu zahvali se Bogu za vse sprejete dobrote in izkazane milosti, zahvali se mu, da si mogel z njegovo pomočjo prestati in premagati skušnjave, križe in težave solzne doline. Prosi ga pa tudi ponižno odpuščanja, kajti s svojim ravnanjem si pogosto hudo in kruto žalil dobrega nebeškega Očeta, si nehvaležno zopet in zopet ranil ljubeznivo Srce

Jezusovo. Pri takem premišljevanju te mora prevzeti globoka in srčna žalost, te mora prešiniti svet in trden sklep: v novem letu bo s pomočjo milosti božje drugače! V presvetem Imenu Jezusovem hočem z novo-rojenim Zveličarjem začeti novo življenje!

K temu nas opominja sv. Cerkev na praznik Ob rezanja Gospodovega. V listu beremo: »Predragi! Prikazala se je milost božja našega Odrešenika vsem ljudem, ki nas uči, da z zatajevanjem brezbožnosti in posvetnih želja trezno, pravično in pobožno živimo na tem svetu, pričakujoč blaženo upanje in prihod slave velikega Boga in Odrešenika našega Jezusa Kristusa . . .«

Ves čas od božiča do postnega časa je posvečen detinstvu in skritemu življenju Jezusovemu. Sv. Cerkev nam predstavlja več svetih dogodkov iz njegovega tihega življenja; njena srčna želja je, da bi tudi mi v tem času rasli v milosti, kakor je rasel Jezus v milosti in starosti pri Bogu in pri ljudeh.

Evangelij na osmino Rojstva Gospodovega nam kliče v spomin tisto dejanje, kjer je Zveličar prelił prve kapljice krvi, da si je zaslužil svoje presveto ime Jezus — Odrešenik. Iz ponižnosti in pokorščine do svojega nebeškega Očeta, pa tudi iz spoštovanja do postave stare zaveze jo je hotel izpolniti tudi božji Zveličar. Pri tej priliki je prejel ime, katero je oznanil angel, še preden je bil spočet od blažene Device Marije.

Pravzaprav se obhaja praznik presvetege Imena Jezusovega na drugo nedeljo po razglasenju, ali kako pomembno in znamenito je, da nas spomni nanj sveta Cerkev že na prvi dan novega leta. Na goreče prizadevanje sv. Bernardina Sijenskega je papež Klemen VII. leta 1530. dovolil poseben praznik za frančiškanski red; papež Inocencij XIII. pa ga je razširil za celo Cerkev.

Kakor izžariva svetlo solnce nešteto žarkov, tako pošilja tudi solnce večne resnice tisoče in tisoče svetlih žarkov na vse strani, ki vse oživljajo, obnavljajo in spreminjajo. Ti žarki so različne lastnosti in skrivnosti v življenju učlovečenega Sinu božjega, tako tudi njegovo presveto Ime. Ime pa znači osebo, nje lastnosti, delovanje. Ime Jezus vsebuje torej in pomeni njegovo božanstvo, njegovo človeštvo, njegovo delovanje, naše odrešenje. V pristopu na ta praznik moli sv. Cerkev: »V Jezusovem imenu naj se pripogne vsako koleno v nebesih, na zemlji in pod zemljo . . .« Pred njim se mora poklek-niti; ali gorje tistim, ki nočejo tu na zemlji upogniti svojega kolena iz ošabnosti, upogniti ga bodo morali nehote enkrat pod zemljo, v

peklu! List je vzet iz pridige sv. Petra, ki konča z besedami: »Tudi ni dano drugo ime ljudem pod nebom, v katerem bi nam bilo mogoče se zveličati.« Jezus je naš Bog, naš Odrešenik in Zveličar, on nas je odrešil, ko smo bili že ob prepadu, da se pogubimo, le v njegovem imenu se moremo zveličati.

To sladko ime pomeni pa tudi Jezusovo človeštvo, kajti šele ko se je učlovečil, je sprejel to sveto ime; na to nas opominja evangelij tega praznika. Božanstvo in človeštvo sta združena v tem imenu, zato ima v sebi toliko moč. Predstojniki sinagoge so v svojem obupu zahtevali od apostolov samo to, da naj ne oznanjuje več teга imena. V tem imenu nam bo vsako delo, vsaka težava lahka, vsak križ prijeten. S tem imenom je sladko in prijetno živeti, je srečno umreti. Zato naj nam bo vedno sveto Jezusovo sladko ime!

To sveto ime naj tudi nas bodri, če omagujemo, nam naj dá moč, da moremo premagati skušnjave hudega duha. V tem imenu nam bo vsako delo, vsaka težava lahka, vsak križ prijeten. S tem imenom je sladko in prijetno živeti, je srečno umreti. Zato naj nam bo vedno sveto Jezusovo sladko ime!

Posegli smo nekoliko naprej. Kakor vali veličastno morje svoje velike valove vedno naprej, tako se nam v cerkvenem letu predstavljajo vedno naprej važni dogodki. Jezus, Zveličar sveta, je rojen, ali treba ga je tudi oznaniti, razglasiti širnemu svetu; saj ni prišel na svet samo za izvoljeno ljudstvo, ampak za vse ljudi, tudi za poganе.

In glej! Iz daljnih krajev prihajajo z velikim spremstvom trije modri, da po-

časte novorojeno dete. Zvezda, ki se jim je prikazala, jih vodi; pred Jeruzalemom jih zapusti. Vprašajo torej Heroda, pismouke: »Kje je novorojeni kralj Judov?« Ti se začudijo, vznemirijo, prestrašijo, slednjič najdejo v svetem pismu, da mora biti Betlehem rojstni kraj Mesijev. Veselo odidejo modri, posebno ker se jim zvezda zopet prikaže, dokler jih ne pripelje do kraja, kjer počiva učlovečeni Sin božji. Pred njim padejo na kolena ter ga počaste kot svojega Boga, ko mu darujejo kadila; kot kralja, ko mu prinesejo zlata; kot človeka, ko mu podarijo mire.

Kako lepo se glasi list na praznik svetih Treh Kraljev: »Vstani, razsveti se Jeruzalem, kajti tvoja luč prihaja in slava Gospodova je izšla nad teboj.« Ta luč je bil Jezus Kristus, katerega niso hoteli sprejeti. »Povzdigni oči... glej, tvoji sinovi bodo od daleč prišli; vsi od Sabe bodo prišli in prinesli zlata in kadila in oznanjali hvalo Gospodu.« Praznik Razglašenja Gospodovega praznuje sv. Cerkev z vso slovesnostjo, kajti ta dan so bili poklicani k jaslicam, k sveti veri pagani ter bili sprejeti za sinove: »Glej, tvoji sinovi bodo prišli od daleč...« Od teга dne ni več »izvoljenega« ljudstva, ampak vsi smo poklicani, da postanemo otroci božji.

Kako občudovanja vredni, kako trdni so bili trije modri v sv. veri! Jezusa iščejo, dokler ga ne najdejo. Ne plaši jih trud, ne zasmehovanje, gredo za zvezdo, dokler jih ne privede do tistega, ki je luč sveta, ki je pot, resnica in življenje. In dandanes? Takozvani modri so zapustili svetlo zvezdo vere ter tavajo za brlečo lučko svojega slabega razuma, dokler še ta ne ugasne v črni temi zmot. Boga ne iščejo, ampak preganjajo. Ker njih dela niso od Boga, se boje luči, svetlobe, dneva.

A. P.

Pri jaslicah.

»Cvetke, zvezdice, otročičke nam je Bog pustil,« pravi neki pesnik, »da se spominjamo izgubljenega raja.« Kako krasne so cvetke pomladanske, kako so ljubke! S svojo lepoto me na glas opominjajo, kako lep, svet in ljubezniv mora biti Gospod, ki jih je ustvaril. — Jasne zvezdice na nebu, kake občutke mi vzbujajo! Kako se mi milo stori, če jih gledam; kako se mi prijazno smehljajo v tihih noči! Zdi se mi, da me vabijo tja v neskončne višave, ko migljajo in se blišče na nebu. — Da, lep je pogled na cvetke, še lepši na mile zvezdice, ali stokrat ljubši mi je pogled v nedolžno, otroško oko. V njem se zrcali le-

pota milosti božje; iz njega odseva sv. čistost in blažen mir, ki ga svet ne more dati. Ne, tako kakor čisto, nedolžno oko se ne blišči nobeno jasno nebo, tako se ne lesketa nobena rosna kapljica v zlatem žarku jutranjega solnca, tako svetel ni noben bister poteček, v katerem se ogledujejo mile zvezdice, — tako bi gledali angelčki, če bi postali otročički!

Pri jaslicah! — Pogled v sveto, nedolžno, božje oko deteta Jezusa! O, zakaj mi ni dano kakor sv. Antonu Padovanskemu, kakor sv. Stanislavu, da bi gledal in zrl v te svete oči božjega deteta, da bi je vzel v naročje in je

objel in od ljubezni in hrepenenja umrl! — Nisem vreden!

Jezušček v jaslicah, jaz te molim in častim! Kako drag si mi, kako ljubezljiv in srčkan! Ti veliki Bog ležiš pred menoj v jaslicah kot majhno dete; ti vsemogočni Bog, moj Stvarnik, si povit v revne plenice!

Preljubeznivo dete, iz jaslic mi tako glasno kličeš, me tako srčno vabiš: »Pridite k meni vsi, ki ste obloženi in obteženi in jaz vas bom pokrepčal!« Akoravno se mi zdiš sam tako reven, deliš vendar vsem neštete milosti. En sam tvoj pogled — in moja duša bo zdrava! Akoravno si sam brez tolažbe, vlivaš vendar olje srčne tolažbe v vsa žalostna in potrta srca, ki te obiščejo. Dragi Jezus, eno te prosim: »Potegni vse k jaslicam, kakor si potegnil vse nase, ko si bil povisan na križu!«

Tvoje jaslice so mi tabernakel, tvoj tabernakel jaslice... Pri teh jaslicah stojim dan za dnevom in dvigam božje dete, svojega Odrešenika in Zveličarja, nebeškemu Očetu v spravno daritev za grehe vseh ljudi, tudi za svoje. To nebeško dete polažam dan za dnevom v revne jaslice svojega srca. Zdaj vem, zakaj mi drhti srce veselja in koprnenja, ko gledam sv. hostijo; saj vidim v njej ljubko dete, milega Jezusa, ki je moj Bog in moje vse...

Ali bi ne bila velika hudobija, vnebovpajoča krivica, ako bi to ljubeznivo, srčkano dete v jaslicah žalil, ako bi Jezuščku prebodel nežne roke in noge z ostrimi žebli, ga pribil na križ, ako bi mu presunil njegovo ljubeznilno, usmiljeno Srce z ostro sulico? Kolika brezsrčnost! Ali je taka hudobija sploh mogoča? O, ne samo mogoča je, ampak dan za dnevom se neštetokrat ponavlja. O Jezus, usmiljenje!

Grešnik, ki se bojiš križanega Jezusa, ker si ga s svojimi grehi na križ pribil in ga umoril, pridi in pristopi k jaslicam! Glej to nežno dete, kako revno in zapuščeno je, pa vendar, kako ljubo je! Pred božjim detetom se ti ni treba bati; zaupno se mu približuj; v jaslicah ne misli na tvoje grehe, razodeni mu svoje srce, povej mu svoje želje! Glej, kako steguje proti tebi milostljive ročice; glej, kako se zdaj zasvetijo solzice v njegovih milih očeh, kako se ti zdaj zopet ljubko smehlja! Bog je postal revno dete iz ljubezni do tebe! Zares: »Prikazala se je dobrota in ljubezen božja!« Ali more še ostati trdo tvoje grešno srce?

Tudi ti si bil srečen, ko si bil še nežno dete, ko je iz tvojih otroških oči še odsevala nedolžnost in čistost — in sedaj? O da bi vsaj sedaj pri jaslicah spoznal, kaj ti je v zveličanje! Če si tudi zavrgel Boga, glej, Bog te še ni zavrgel. Pridi k jaslicam, postani kar si bil, dober otrok nebeškega Očeta! »Ako ne postanete kakor otroci, ne pojedete v nebeško kraljestvo.« — »Pustite malim k meni priti, kajti njih je nebeško kraljestvo!« ...

Moderni svet pa gre prezirljivo mimo jaslic. Zaničljivo se smehlja, ko vidi pobožne vernike, kako se klanjajo pred jaslicami, kako pozdravljajo novorojeno dete. Oči imajo, pa ne vidijo, zaslepljeni; njih bog je zlato in srebro. Revnega Jezusa v jaslicah se sramujejo, ga zaničujejo. Mrzlo, neobčutno je njih srce; zato pa tudi ne občutijo in ne uživajo tistega sladkega veselja in tistega blaženega miru, katerega so angeli oznanjevali, ko so prepevali: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem, ki so dobre volje!« Kdaj pride že tisti čas, ko vstanejo iz svojega smrtnega spanja ter pohite kakor ponižni pastirji k jaslicam?

A. P.

Novoletne misli o sv. obhajilu.

Prišel je čas števil. Malokdaj se toliko šteje, kakor sedaj ob koncu leta; malokdaj se toliko računa, kakor ob Novem letu. Seveda šteje in računa vsak po svoje. Mi na primer zelo radi štejemo sv. obhajila, katera so prejeli verniki v preteklem letu po raznih duhovnijah. Kako lepo je tako štetje in kako veselo, posebno če gre na tisoče... A ne pozabimo pri tem, da ko mi sv. obhajila štejemo, jih Bog tehta. In tako bi se utegnulo zgoditi, da bi se naš račun kdaj ne vjemal z božjim računom.

Zato le dobro pazimo na obhajilno bi-

lanco (račun)! Glejmo, da se bodo številke vjemale, da se bo naše štetje vjemalo z božjim. Res je, da Bog nič posebnega ne zahteva za sv. obhajilo; s tem pa še ni rečeno, da nič ne zahteva. — Zato pozor! Dobra priprava, pobožen prejem in dobra zahvala; pa bo tvoje sv. obhajilo na božji tehtnici res nekaj veljalo! — Zato se glasi moje novoletno voščilo ljubim »Bogoljubovim« bralcem: V prihodnjem letu veliko število sv. obhajil, a število, ki se bo vedno vjemalo s številom, katero šteje Bog!

J. G.



Jezus, veselje angelov.

Blažena jutra.

Neskončno lep je dan v prelestnem svitu,
na višku solnce, v blesku širna plan...

Neskončno lep je polni dan!

Smehlajaj nebá

in spev gorá,

šepet vodá,

poldanska himna širom plove,

kdo je ne čuje?

Neskončno lepe so večer ure...

kot ljubko dete lega zemlja spat,
nad njo razpenja krila angel zlat.

Pozdrav višin,

odzdrav dolin,

molitev lin...

Večernih ur najslajša poezija

si ti, Marija!

Neskončno lepe so noči srebrne...

Nebo globoko, smehljajoč obok,

kot v sanjah divnih spaval bi otrok...

Sen nad goró,

nebá srebró,

zvezdá zlató...

kot mistične svetilnice oltarne

noči so žarne.

A meni tisočkrat so ljubša jutra

deviška jutra, ko iz večnih dalj

poseti mojo dušo božji Kralj...

Blesteč oltar

in hostij žar

in z Bogom — stvar!

O jutra blažena, v dolini boja

nebesa moja!

M. Elizabeta.

Molite in priporočajte moliti »za vse, ki danes umrjejo!«

Preračunjeno je, da umrje vsak dan povprečno več kakor 100.000, torej vsako uro več kakor 4000 ljudi.

Kaj se pravi umreti? Za vedno ločiti se od sveta in vstopiti v nespremenljivo, srečno ali nesrečno večnost. Med umrlimi so ljudje vsake starosti, vseh stanov in narodov; med temi primeroma le mal del častilcev pravega Boga in članov edine, svete, katoliške Cerkve. In koliko se jih — človeško računjeno — večno zgubi, kako malo jih srečno prežane zadnji boj!

Če pomislimo na veliko število vsak dan umirajočih in na potrebo in na nevarnosti, katere umiranje vsakomur donaša, — komu bi se pri tem želja ne vzbudila, pomagati, če le moč je, vsem umirajočim? To zahteva naravnost ljubezen do bližnjega, da imamo usmiljenje s potrebami drugih, in sicer ne samo usmiljenje v srcu in na jeziku, ampak tudi v dejanju in resnici. (1. Jan. 3, 18.)

Duhovnikom in redovnikom, posebno takim redovnikom, kateri bolnikom strežejo, se nudi že z njih poklicem in delovanjem prilika druge na smrt pripravljati in umirajočim pomagati. Ali kako malo je tistih, ki jim je s tem pomagano, v primeri s tisoči, ki slehrni dan umrjejo! Nadalje, kako malo jih je, ki imajo srečo v svojem poklicu in delovanju umirajočim pomagati! Zatorej moliti! To lahko storé vsi in s tem se je močje vsem

približati. Mi ne poznamo in ne vidimo od teh veliko tisočev, ki vsak dan umrjejo, mogoče niti enega. Vsi pa, ki umrjejo, so blizu in poznani Srcu našega Zveličarja. Če se torej s svojo molitvijo tjakaj obrnemo, imamo gotov in trden cilj in Srce Jezusovo bo gotovo tudi podelilo tolažbo in pomoč umirajočim, katerim Zveličar hoče na naše molitve tolažbo in pomoč podeliti. Noben dober kristjan ne bo rekel: »Kaj pa me umirajoči brigajo, katerih niti ne poznam!« In ako bi kdo to rekel, naj se spomni, česa se je v katekizmu učil. Na vprašanje: »Kdo je naš bližnji?« se glasi odgovor: »Vsak človek je naš bližnji«, torej tudi vsi, ki danes umrjejo. Vrh tega je verska resnica: Kristus je za vse umrl (2. Kor. 5, 15) in: Bog hoče, da so vsi ljudje zveličani (1. Timoth. 2, 4), tudi vsi, ki danes umrjejo. Mi ne smemo torej, ako nam je res za ljubezen do Boga in do bližnjih, biti brezbrizniki za smrtne stiske tistih, za katerih zveličanje in blagor je Kristus prestal najtrpkejšo smrt.

Kako korist ima ta molitev? Med tisoči vsak dan umirajočih je neštevilno nevernikov in grešnikov. Žalibog je to resnično; zato pa je toliko potrebnejša molitev in zato se mora tem več moliti. Nedavno smo brali kako neki indijski misijonar milo prosi za molitve za umirajoče nekristjane in navaja vrsto zgledov tistih, ki so v zadnjih urah

in trenutkih življenja prejeli milost sv. krsta. Kdo vé, koliko nekristjanov bi bilo iste milosti deležnih, ako bi hoteli prav mnogi moliti za tiste, ki danes umrjejo! Kristus je luč, katera vsakega človeka razsvetljuje, ki pride na svet (Jan. 1, 9), in gotovo tudi vsakomur pomaga, kateri se poslavlja s sveta. Ni znano, kaj se vrši in kaj se utegne zgoditi med Bogom in tistimi umirajočimi, ki zapuščeni in neopaženi svojo dušo izdihnejo, četudi niso imeli do tedaj nobene ali le pomanjkljivo vednost o Bogu.

Gotovo pa je, da ima Bog moč s posebno lučjo milosti pomagati. Od te možnosti, celó v zadnjem trenutku še posebno milostno pomoč od Boga prejeti, niso izločeni tudi nekrščeni otroci. Če nam tudi o njih usodi ni ničesar gotovega znano, vendar ni dvoma, da je tudi za njih duše umrl Bog Sin, da ima moč jim podeliti sačove svojega trpljenja in da mu bo zelo všeč, če tudi nerojene in nekrščene umirajoče otroke v molitev vklenemo. Ne smemo tudi pozabiti, kolikokrat in kako svečano Zveličar obljubuje izpolnitev vsake molitve, katero v njegovem imenu opravimo. V imenu Jezusa molimo pa gotovo, če molimo po željah njegovega presvetega Srca. In kam drugam merijo te želje, kakor na rešitev vseh ljudi, posebno pa tistih, ki trpé smrtne težave?

Človeško govornjeno, bi nas gotovo bolj veselilo in nas bolj k molitvi priganjalo, ako bi videli takoj vidne uspehe; vendar nevarnost nekakega napuha in zadovoljenega samoljubja bi ne bila pri tem izključena. Nasprotno, ako ne vidimo uspeha sedaj, bomo pa brezdvomno pri sodnem stolu božjem našli zelo veliko prijateljev, katerim smo pomagali z našimi molitvami k srečni smrti uri.

S tem smo prišli do tega, da pokažemo

na veliko korist take molitve za molilce same. Že sama želja, vse umirajoče rešiti, je stalno dejanje ljubezni Boga in bližnjega ter zelo plemenito dejanje milosrčnosti ter daje najgotovše upanje na plačilo, ki je obljubljen milosrčnim. Ako je postava božje pravičnosti, da se človek kaznuje s tem, s čimer je grešil (Modr. 2, 17), potem bo Bogu še ljubše poplačati, ako bomo drugim dobro izkazovali ali vsaj dobro hoteli izkazati. Bog bo nam samim dal najsrečnejšo smrtno uro, ker smo molili za srečno smrtno uro mnogo tisoč ljudi. Recimo tudi, da se po neizvidljivih sklepih božjih kljub našim molitvam še veliko duš zgubi, bo vendar v molitvi izraženo željo, videti rešene vse, Bog obilno poplačal. Kajti sv. Avguštin tako lepo pravi: »Bog ne plačuje samo tisto dobro, kar storimo, ampak tudi tisto, kar bi radi storili.« Ako je Bog preroku Danijelu zelo v dobro štel, da je bil »mož željâ« (Dan. 9, 23), potem gotovo ne bo pustil nepoplačanih željâ, katere se izražajo v stalni molitvi za vse, ki danes umrjejo.

Končno je ta molitev *l a h k a*. Star župnik je imel navado, mnogo let takoj po posvečenju sv. hostije pri poklekovanju Zveličarja poprositi za srečno smrtno uro zase, za svoje župljane in vse, ki danes umrjejo. — Kako lahko je dalje pri dobrem namenu zjutraj vse dnevno delo in težave darovati za tiste, ki danes umrjejo, to misel vkleniti v memento sv. maše, sv. obhajilo, na to misliti pri zahvali, pri križevem potu itd. Ravno tako je lahko druge k tej molitvi spodbujati. Še celó otroci bodo lahko razumeli velik pomen in veliko korist priprošnje »za vse, ki danes umrjejo«.

Molimo torej vsak dan radi in goreče za vse, ki danes umrjejo, da izprosimo srečno smrtno uro drugim in — sebi!

V sveti noči.

Iz Tekue borne goslar sem ubog,
v svitu noči čez peči bosonog,
ko čul sem petje svetih duhov,
kot mladeč sledil sem glasu rogov.
Čuj me, Detece, čuj!...

Iz Tekue borne ubog sem goslar.
V smokvini senci za vsak milodar
navil sem strune, napel sem lok,
pel slavo Izraelovih svetih otrok.
Čuj me, Detece, čuj!...

Je ovna pripelja ti Levi, ovčar,
sin Kaleb ti jagnje prinesel je v dar.
Osliča prignal je bogati Zahár.
Kaj Detetu dal bi jaz revni goslar?
Čuj me, Detece, čuj!...

Ko v svetem strahu vstal sem nocoj,
v naglici vzel sem gosli s seboj.
To drago mi je, imetek ves moj,
pa sirotno srce, to dar naj bo tvoj.
Čuj me, Detece, čuj!...

V jasli položil bom strune lepo,
na slamco položil bom srce gorko. —
Ti čuvaj ga v sili, Jezušček moj.
Kako nam je mila noč nocoj!
Čuj me, Detece, čuj!...

Borov.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

3. Čemu velika ljubezen in vpliv staršev?

Po pravici bi lahko zamerili krščanski starši vsakomur, kdor bi hotel šele poizvedovati pri njih, če ljubijo svoje otroke. O, to je ljubezen, velika, iskrena in požrtvovalna, ki gori v srcih očetovskih in zlasti še materinskih! Kje je na svetu katera ljubezen stanovitnejša, zvestejša, trajnejša, potrpežljivejša, radodarnnejša, nesebičnejša, kot je ljubezen očetovska in materinska? Če se lahko reče že o kaki plitvejši ljubezni, da vse pretrpi, vse veruje, vse upa, vse prenese — kolikobolj to velja o ljubezni dobrih staršev.

Naj navedemo tu stari, pa še vedno lepi zgled materinske ljubezni.

V mestu Florenci je ušel iz zverinjaka lev. Besnel je po mestnih cestah in ulicah, hlepeč po krvi. Vse je drlo v hiše in je z zapahi zapiralo vrata, da se obvaruje ljute zverine. Le kraj ceste ob nekem mestnem vodnjaku je obsedel otročiček — nekdo je menda v begu pozabil nanj. Nič hudega sluteti, je bil otrok ves zamišljen v svojo igračo. Kar pridivja lev in opazi dete. Postoji tik pred njim, počepne po mačje, oči mu zažaré — in tisti hip — se odpro vrata onstran ceste in prebledela mati plane naravnost proti levu... Sto in sto glasov ji zakliče z oken: »Nazaj, mati, nazaj! V smrt hitiš!« Toda materina ljubezen ni sišala teh besedi. Obupana je planila mati pred leva, zgrabila otroka, se v bran postavila levu in ni odnehala prej, dokler ni s krvjo oblita iztrgala polmrtvo dete iz levjih krempljev in z njim odhitela domov. Lev pa je osupel gledal za njo, kakor da strmi v globočino materinske ljubezni.

Morda bo kdo dvomil, je li mogoč tak junaški čin. Ta, kdor pozna naš kmetiški rod, grčav in vendar mehak, vé, da je še tudi slovenskih očetov in mater dovolj, ki bi tvegali kri in življenje, če bi videli svoje dete v enaki ali podobni smrtni nevarnosti. Ali ne čujemo in ne beremo tu in tam o kakem junaškem očetu, da je skočil v ogenj in da je rešil iz njega svoje dete? Ali niso znani zgledi mater,

ki so planile v deroče valove, da so otele iz njih svojega tonečega otroka? Pa ne samo pri nas. Ljubezen dobrih staršev do svojih otrok ne pozna krajevnih in časovnih mej; niti smrti ne pozna. Nedavno so v južno-ameriški deželi Čile, kjer je razsajal strahovit potres, izkopali izpod razvalin čisto pooglenelo truplo mlade matere, ki je hotela zavarovati z lastnim telesom svojega dojenčka pred rušičimi se zidovi. Res, brezdanja ljubezen, da mati še spričo smrti pozabi nase!

Toda vprašajmo se vendar: čemu je pa zanetil ljubi Bog takó iskreno in požrtvovalno ljubezen v srcih staršev do njih zaroda? Gotovo ne le zato, da otroka ujčkajo in poljublajo in mehkužijo in imajo z njim svoje veselje in kratek čas. Za to ne bi bilo treba takó velike in globoke ljubezni. Le zato jo je zanetil dobri Bog, ker je staršem potrebna za trudapolno izrejo otrokovo in za še bolj težavno otrokovo duševno vzgojo. O, koliko očetov in mater bi prezgodaj omagalo pod težo vzgojnih dolžnosti, ko bi jih ne bodrila in ne krepila ljubezen do otrok, da se le trudijo in pehajo naprej in žrtvujejo svoje moči in svoje premoženje v blagor svojega potomstva. Vidiš, ta močna, neusahljiva in neizčrpna roditeljska ljubezen je staršem spet častitljiva oznanjevalka resnice: Izrejati in vzgajati morate svoje otroke; saj vas k temu sili že naravna ljubezen.

Pa pomislimo še tudi to-le:

Nihče nima do otrokove duše in do otrokovega srca toliko moči kot oče in mati. Kakor odpira drobna cvetka svojo čašico solnčnim žarkom, da jo žarki razvijajo in barvajo in ji dajejo blagodejni ali strupeni vonj, takó se detečja duša odpira najprej in najrajši le staršem, da jo blaže ali zastrupljajo — kakor že znajo ali hočejo. Otrok staršem vse zaupa; starše najrajši uboga; staršem tudi kaznovanja ne zameri — saj menda kar čuti, da želita oče in mati le njegove sreče. Nauk očetov in beseda materina še zveni v otrokovi duši, živa in čila, ko so že zdavnaj onemeli v nji dolgoletni nauki

učitelj. Škof Slomšek pravijo: »Vse človek rad pozabi, vse pozemeljsko lahko izgubi; le materin nauk in očetova svaritev mu ostaneta vse žive dni.« Ali ne potrjuje tega tudi vsakdanja izkušnja? Koliokrat slišimo zatrdilo s starih, usehlih uster: »Takó so mi rekli še moj ranjki oče! — Takó so me učili še moja dobra mati — Bog jim daj dobro!« To je neodbitni vpliv, ki ga imata oče in mati na dušo, na srce svojega otroka. Kri pač ni voda.

Skoro da ni potreba za to resnico zgledov, pa vendar naj navedemo v potrjenje tega pomenit zgodovinski dogodek. — Odličnega Rimljana, Koriolana po imenu, so pregnali njegovi rojaki iz rimskega mesta. V dno duše užaljen je odšel Koriolan srdit k najljutejšim sovražnikom Rimljanov. Te je potem nahujskal zoper svoje rojake. Tujci so ga izvolili za poveljnika, se zbrali okrog njega v ogromni vojski in jo udarili proti Rimu. Strah in groza je prevzela Rimljane, ko so zvedeli, kdo se jim bliža. Vedeli so, da oplenijo te divje trume rimsko mesto od palače do zadnje kočice. Zato brž pošljejo poslanca do Koriolana, naj prizanesi mestu. A Koriolan poslanca niti pogledal ni. Zatem odpošljejo Rimci najčastitljivejših duhovnikov, da poprosijo Koriolana, naj odvede divje trume izpred Rima. A tudi ti niso omehčali razjarjenega vojskovodja. Naposled naprosijo Koriolanovo mater, naj gre ona z drugimi rimskimi materami v sovražni tabor; morda vsaj ona odvrne pogin od mesta. Starica se takoj odpravi in mnogo rimskih mater jo spremlja. Toda strašanski krohot je nastal med sovražniki, ko so zagledali to žensko krdelo, prihajajoče prositi miru. Najglavnejši krohotič je bil seveda Koriolan. A takoj je utihnil, ko je začul, da je med ženskami tudi njegova mati. Pohiti ji naproti, da jo pozdravi in objame. A mati resnobna stopi predenj, ga potisne vstran in mu reče: »Tu

postoj! Poprej mi povej, ali prihajam k sovražniku, ali k sinu? Ali sem v tem taboru tebi mati ali vjetnica? — To sem torej doživela, da se vračaš kot sovražnik domovine? Kakó moreš pustošiti deželo, ki te je rodila in izredila! Ali ni bila tvoja dolžnost, da udušiš ves srd, ko si prestopil meje domače zemlje? In ko si ugledal Rim — ali se ti ni nič zganilo v srcu in ti ni reklo: Tam za onimi zidovi je pa moja mati in moja žena in moji otroci? O, ko bi vsaj ne imela sina; umrla bi lahko prosta v prosti domovini!« — V solzah je starki zastal glas. Srdit Koriolan je pa zrl v tla. Silno je kuhalo v njem. A zmagala je materina beseda. »O, mati!« je zaklical in jokaje objel starko, »o, mati, Rim si otela, toda sina si izgubila!« — Takoj nato je sklical Koriolan divje trume in jih je odpeljal izpred Rima. Na povratku domov so pa Koriolana ubili njegovi prevarjeni vojaki.

Lej, toliko moč ima celó trda materina beseda napram trdosrdnemu otroku! Kaj pa potem šele mila beseda materina ali ljubezniva beseda očetovska v mehkem srcu otroškem! V srcu, ki se tako verno odpira, ki tako voljno sprejema, ohranja in čuva, kar vanje polagata oče in mati? Otrokovo srce je za očeta in mater kakor bela pôla, ki vse jasno sprejme in obdrži, kar se napiše nanjo. Je kakor rahla gredica, voljna za vsako semence, ki se vseje vanjo. Kakor na mizo razlito vodo lahko napelješ s prstom, kamor drago; tako je otroška volja vdana volji staršev, da jo ravnajo, kakor hočejo.

Zdaj pa spet vprašanje: odkod in čemu pa ta otroška vernost, vdanost in zaupljivost do staršev? Ali ni jasno, da jo je Bog sam položil v otroško dušo, da bi polajšal z njo staršem težko vzgojno delo in da bi otrokom dal krepko oporo, da ne bi tako lahko pozabili očetovskih in materinskih naukov? Ali ni vse to spet nov glaven opomin: »Starši, vzgajati morate svoje otroke že zato, ker v a m n a j v e č zaupajo.«

Plačilo ljubezni.

Samotno lučka pred oltarjem sveti
in trepetaje kliče blede plam:
nikogar ni, da prišel bi v poseti
k Zveličarju, ki tukaj biva sam.

Nikogar ni, ponavljajo cvetlice
in žalostno povešajo svoj cvet:
zemljanom je za hrupne veselice
a ne za njega, ki ohranja svet.

V zvoniku zvon oglašča se vablivo
in k njemu kliče ljudstvo pred oltar:
a ne približa nihče se upljivo,
vabila svetega ni ljudstvu mar.

Odprta na stežaj cerkvena vrata
so potniku, ki truden mimo spè,
oltar obseva jutra zarja zlata,
a potnik vanj se niti ne ozrè.

Kako vihar življenja zunaj hrufe,
za svetno srečo ljudstvo le beži;
pozablja pa, da v cerkvi tam stanuje
Gospod, ki s prstom celi svet drži.

On v tabernakelju dobrotno čaka
in ljubko-milo vabi dan in noč:
o pridi semkaj, kdor trpi in plaka,
Ljubezen večna tu deli pomoč!

Nikogar ni. Le angelov število
ob njem goreče moli in strmi:
o mrzli svet, to daješ za plačilo
Ljubezni skriti, ki za té trpi!

Otožno zbor duhov nebeških kroži
pred njim, ki je ljubezni večne žar,
a Jezus v tabernakelju ne toži,
On prizanaša, liubi nas vsikdar.

Limbarski.

Gema Galgani.

(Priobčuje Srečko.)

»Hočem, da mi srce bije samo še za
Jezusa! . . . in samo Jezus kraljuje v meni!

Naj se razširi povsod kraljestvo Je-
zusa, da ga bodo ljubili vsi ljudje!«

(Gema Galgani.)

Predgovor.

»Svetnikov dandanes ni več! — —«

Nič bolj neresničnega od gornje trditve.
Sv. Duh posebno v naših dneh čudovito
deluje v svoji Cerkvi. Resnica in Ljubezen si
podajata roke v nadaljevanju odrešenja, pre-
rojenja, razsvetljenja in posvečenja duš.

Naš čas ima v svoji vrtoglavi hitrici, s
katero živi, oči uprte skoro edinole na zem-
ljo. Misli, da je sam vsemogočen, da more
živeti tudi brez Boga nad seboj. Zato od-
ločno taji, da je mogoč kak stik, kaka zveza
z nadsvetnim in nadnaravnim, — z Bogom.

Tako svet. Bog pa ne odpira samo ne-
bes našemu upanju, marveč se tudi sam po-
nižuje k nam, majhen z malimi, reven z rev-
nimi, ter nas polni s svojim lastnim božjim
življenjem. Vsem bi ga rad dal v vsej pol-
nosti neizmerne ljubezni, vse kliče in vabi k
tej izobilni gostiji; nič drugega ne zahteva,
kot da mu sledimo po poti, ki jo je on hodil,
po poti čistosti, ljubezni in popolnosti. Po-
sebnost nekaterim dušam, ki so bolj od drugih
radodarne ž njim, se tudi on izroča v toliki
meri, kot jo naš razum komaj more slutiti, ki
pa se da samo občutiti. Posebno v naših
dneh odpira na izreden način svoje vse sve-
tosti polno Srce in kaže modernemu, od stra-
sti in nevere razjedenemu svetu vzvišene
zglede duš, prepojenih od njegovega življenja
v toliki meri, da kličejo s sv. Pavlom: »Živim,
a ne več jaz, pač pa živi Kristus v meni.«

Nihče se ne rodi svet in popoln; tak po-
stane šele po boju in trpljenju . . . Vsakdo
mora nositi svoj križ; in ta je ravno tisto
mogočno sredstvo, ki ustvarja svetnike! Da
je kdo svetnik, pa ni potreba čudežev in pri-

kazni; večina svetnikov naših dni ne vé nič
o vsem tem. A da izpriča Bog tudi našim
časom, da mu ni nič nemogočega in da ne
pozna mere darežljivosti nasproti dušam, ki
ga resnično ljubijo, nahajamo tudi na nekate-
rih modernih svetnikih vse čudežne znake
svetosti in božje naklonjenosti svetnikov
prejšnjih časov. Zdi se celo, da hoče moderni
neveri nasproti pokazati še v večji luči nad-
naravni svet s še številnejšimi izrednimi do-
godki. Samo en zgled: kdaj je svet videl
čuda, kot jih vidi naš čas pred skalno votlino
v Lurdu?

Sv. Duh danes samo n a d a l j u j e svoje
skrivnostno in čudovito delo: išče si in tudi
najde novih apostolov. Največ jih je skritih
po samostanskih celicah, v tihi samoti, po-
zabljenih in svetu nepoznanih, a velikih v
ljubezni in odpovedi. So pa tudi izven samo-
stanskih zidov, prav sredi šumnega sveta, ki
vrvi mimo njih, jih vidi, a ne spoznava, ker
nima že več pojma in zmisla za pravo veli-
čino, pravo lepoto, pravo dragocenost, kot so
veličina, lepota in dragocenost duše, v kateri
prebiva, kot v sebi najljubšem stanu, sv. Tro-
jica.

Naslednje vrstice podajajo v kratkih in
jedrnatih potezah životopis petindvajsetletne
mladenke G e m e ¹ G a l g á n i iz Luke na
Laškem. V njej je Sv. Duh našel sprejem-
ljivo in pokorno deklo, zato je razlil nanjo
čudovite potoke svoje milosti in ljubezni.
Gema se mu je izročila popolnoma v naj-

¹ G pred e in i v laščini se izgovori kakor
ž ali dž; torej žema ali Džema.

zgodnejši mladosti, čista in nedotaknjena od greha je vstala vse svoje dni; kaj čuda, da jo je Jezus izvolil za svojo nevesto! Bila je res nedolžno jagnje, ki je že tu doli živela združena z Jagnjetom v nebesih in je zaslužila umreti z njim na križu!

Res je mnogo izrednega in čudovitega v njenem življenju. Bog jo je v svoji vsemočnosti in neskončni dobroti oblagodaril z darovi in milostmi, ki se zde nam — v našem duševnem mrazu za vse, kar se tiče Boga in njegove službe — skoro komaj močoe, posebno v naših dneh. — A to, kar je čudovitega in izrednega, nas ne sme zmotiti, da bi mislili, da obstoji v tem Gemina svetost! Vse to ji je bilo samo navrženo od božje ljubezni zato, ker je bila svetnica. — Svetnica pa je bila zato, ker je bila nedolžna in čista, ker je bila globoko ponižna ter je nadvse in edino ljubila Jezusa, ker mu je bila pokorna, ker se mu je žrtvovala na življenje in smrt. — To je tisto, kar moramo posebno zasledovati v njenem življenju, ker samo tu nam je odprto široko polje v posnemanju njenih čednosti in kreposti.

Naj bi dobro slovensko ljudstvo iz tega kratkega životopisa črpalo mnogo koristi za svoje duše!

Pisec vé, da je še mnogo dobrih, Bogu zvestih duš in te bodo te vrstice dobro umele. Gemino življenje je visoko . . . A treba včasih stopiti bolj na visoko, da je razgled na čednosti in na delo božje v človeških dušah toliko lepši, kolikor višje smo stopili.

11. aprila t. l. je preteklo šele 10 let, odkar se je preselila v nebo deviška Gema. Previdnost božja ji je zadnja leta njenega življenja naklonila na duhovnih potih veččega vodnika v osebi pasionista o. Stanislava od sv. Germana; učenega in svetega moža, ki je koj izza prvega srečanja z Gemo spoznal očarljivo visočino njene popolnosti. Sam Bog mu je navdahnil prelepo misel, da razkrije celemu svetu dragoceni »biser«¹, ki ga je Gospod izročil njegovemu vodstvu, zato jo je dolgo sam natančno in strogo opazoval, velel ji spisavati sproti vsa notranja razsvitljenja, občutke in zunanje dogodke, podvrgetel jo je opazovanju drugih verodostojnih prič, skratkoma: poslužil se je vseh strogo znanstvenih sredstev in preskušenj, na podlagi katerih je potem mogel spisati obširen življenjepiš te čudovite, od Boga oblagodarjene device. Sam

pravi v uvodu: ». . . malo drugih življenjepiscev je imelo enako srečo: Največji in najboljši kos mističnega življenja te angélske device se je odigral, bi rekel, pred mojimi očmi; zato z vso resnico lahko obračam nase, kar pravi evangelist sv. Janez: »Prihajamo, da Vam povemo, kar smo sami videli, slišali in otipali z roko. Kot spovedniku in duševnemu vodniku mi ni moglo ostati nič prikritega od tajnih skrivnosti te privilegirane duše.«

Moč Gemine svetosti se kaže tudi v čudovito hitrem širjenju njenega življenjepisa. V dobrih dveh mescih je l. 1907. pošla v Rimu bogata prva izdaja in druga trikratna od prve v enem mescu. V dobrih dveh letih je bilo treba 5 drugih izdaj v 23.000 izvodih. Takoj so jo pričeli predstavljati tudi v 9 drugih jezikov. Brezštevilni škofje, skoro vsi kardinali in sam sv. oče Pij X. so pisali navdušena pisma o Gemi, katero prištevajo med največje svetnice sv. katoliške Cerkve. Največji katoliški listi so obširno govorili o ponižnem dekletu. In pisec teh vrstic se živo spominja, kako je spomladi l. 1908. neštetokrat videl na kralj. rimski univerzi v žepih vseprej kot vernih dijakov-akademikov Gemino življenjepiš . . .

Pričujoče vrstice niso celoten življenjepiš, marveč le kratke črtice iz bogate zakladnice. Če Bog dá, jim bo sledila v doglednem času daljša samostojna knjiga.

Prvo poglavje.

Gemino rojstvo in prva otroška leta. V šoli: njeni prvi čednostni cveti. Izgubi mater. 1878—1886.

Gema se je rodila 12. marca 1878 v vasi Camigliano (r. Kamiljano) pri mestu Luki na Toskanskem. Oče Enriko (Henrik) Galgani je bil lekarnar, mati Avrelija pa iz slovite rodbine dei Landi; Gema je bila četrta med osmimi otroci. Po lepi in posnemanja vredni družinski navadi so jo krstili že naslednji dan ter ji dali značilno ime: Gema — biser. Zdi se, kot da ga ji je božja Previdnost sama odločila; saj je imela postati veledragocen biser v zakladnici sv. Cerkve po svoji veliki svetosti.

Kot zlahten dragulj sta smatrala Gemo tudi dobra roditelja, ki sta jo ljubila nad vse svoje otroke. Posebno draga je bila očetu; često je dejal: »Jaz imam samo dva otroka: Gemo in Gina« (r. Džina — Jančka). Ta je bil dve leti starejši od Geme, a nič manj pridn in nagnjen k dobremu. Ko je bila Gema stara dve leti, ju je oče izročil v vzgojo požnima sestrama Vallino, ki sta vzdržavali

¹ Gema ital. pomeni dragulj, biser, zlahten kamen.

v Luki zasebne šole za otroke boljših družin. Gemin oče se je bil namreč preselil s svojo lekarno v Luko kmalu po Geminem rojstvu. Čez dan sta bila malička v šoli, zvečer sta se vračala domov. To je trajalo celih pet let. Že v tej nežni dobi so se razvile prve kali Geminih čednosti in krepostnih lastnosti. Vzgojiteljice same nam poročajo v dolgem pismenem pričanju, kako je bila že v oni nežni dobi modra in razumna, visoko nad svojo starostjo. Nikdar ni jokala, naj jo je kdo ljubkal ali grajal; ves njen odgovor je bil ljubek smehljaj in očarljiv mir. Nikdar je ni bilo treba kaznovati, ker je vselej zadoštoval prvi in najmanjši opomin. Bila je vedno z vsem zadovoljna. Kmalu je znala vse molitve na pamet, ker je bila zelo nadarjena ter je, četudi po rasti najmanjša, vztrajno prvačila v šoli; pri tovaršicah pa je bila tako priljubljena, da so se koncem šole komaj mogle ločiti od nje.

Oče Enriko je pazno zasledoval njene nenavadne napredke v čednostih in učenju. Ko se je zato hvaležnega srca zahvaljeval Bogu, je vzljubil svojo Gemo še z večjo ljubeznijo in se kar ni mogel ločiti od nje. Komaj se je vrnil iz lekarne, mu je bila prva pot v njeno mirno in samotno sobico, kjer je navadno prebivala, kot da je ni doma, zatopljena ali v delo in učenje, ali pa v molitev. Navadno jo je jemal s sabo na sprehode in ji tudi sicer dajal vsemogoče prednosti pred drugimi otroci. Gemi tako ravnanje ni bilo po volji ter je često to očetu jasno povedala in pokazala; njeno rahločuteče srce je videlo v tem krivico nasproti drugim bratcem in sestram in ta krivica jo je bolela, kot da je ona tega kriva. Kmalu je zapazila, da se s solzami najzdatneje ubrani očetovim ljubeznivostim ter jih je seveda ob vsaki priliki z uspehom uporabljala. Včasih jo je hotel oče ljubkovati, kot je navada z majhnimi otroci, a se mu ni skoro nikdar posrečilo. »Nikar se me ne dotikaj, atek,« ga je prosila v solzah. »Saj sem vendar tvoj oče.« »Da, atek, toda jaz nočem, da se me kdo dotika.« In oče ji je, čudeč se toliki kreposti, vedno moral ugoditi.

Z vso drugačno, čeprav gotovo še z večjo ljubeznijo je ljubila Gemo mati Avrelija. Ona ni bila samo dobra kristjana, marveč res sveta žena ter najlepši vzor krščanske matere. Neprestano je bila zatopljena v molitev; vsako jutro se je približala angelski mizi z vidnimi znaki žive vere in ljubezni. Od te hrane je črpala moči za vestno in natančno vršenje svojih dolžnosti. Z bistrim očesom je koj opazila na Gemi posebno izobilje božjih darov. V tej nežni dušici je pričela delovati

milost božja že prav zgodaj ter se je jasno kazala v njeni krotki in dobri nravi, v njeni ljubezni do samote, v mržnji do slednje sence ničemurnosti in hrupnega veselja. Mati je koj razumela svojo nalogo in namesto da bi jo obsipala s škodljivimi izrazi čutne ljubezni, je obrnila vso svojo skrb, da razvije zgodnje čednostne kali v Gemini duši; tako je iz matere postala obenem večša dušna voditeljica svoje hčerke.

Vselej, ko jo je vzela v naročje, ji ni nehala dajati svetih in koristnih nauk. Čutila je v sebi prve kali neizprosne bolezni, zato je hitela, da je ne prehití smrt. Na lahek način ji je razlagala resnice sv. vere, slikala veliko dragocenost človeške duše, grdobijo greha, srečo duše, ki je združena z Bogom, ničevost vsega zemeljskega, razlagala ji je skrivnost ljubezni božje in način, kako jo moramo vračati, ceniti. Ravno nasprotno, kot se dogaja pri drugih otrocih te dobe, Gemi teh nauk in molitve ni bilo nikdar preveč; večkrat, ko se je materi zdelo dovolj, jo je dekletce proseče prijelo za krilo: »Mamica, povej mi še kaj o Jezusu!«

Čimbolj je čutila pobožna gospa svoj bližnji konec, s tem večjo skrbjo se je lotevala verske vzgoje svojih otrok; večje izmed njih je vsako soboto samo pripravila na sveto spoved ter jih peljala v cerkev. Gema je kazala vedno tolikšno kesanje nad svojimi neznatnimi zagreški, da so pobožno gospo često polile solze.

Kmalu ni mogla več iz postelje. Ker je bila njena bolezen sušica, po prepovedi zdravnikov otroci niso smeli več k njej. . . . Samo Gema si je še znala izprostiti izjemo; klečé ob materinem zglavju je ali molila ali pa poslušala zadnje materinske nauke, ki jih ne bo več pozabila. Mater je skrbela edinole usoda otrok. Gema je bila tedaj v sedmem letu; komu naj jo pobožna roditeljica varneje izroči predno umrje, nego varstvu Sv. Duha?

Tako je 26. maja 1885 Gema kar najskrbneje pripravljena prejela zakrament sv. birme. Kakor je sama izpovedala pozneje, je ob tej priliki prejela prav izredne milosti od Sv. Duha. Menda je iskati tu prvih začetkov tistega zaupnega in prisrčnega občevanja med Bogom in njo, ki ji je postalo pozneje nekaj čisto navadnega in stalnega.

Po prejemu sv. zakramenta je bila še pri eni sv. maši: »Ko sem molila za svojo bolno mamico — pripoveduje sama — zaslišim nenadoma glas v srcu, ki mi pravi: 'Ali mi hočeš dati svojo mamico?' — »Da,« sem dejala, »ako vzameš še mene.« — »Ne,« mi je odvrnil glas, »daj mi jo radovoljno. Ti moraš zaenkrat ostati z atejem. Mamico pa popeljem

v nebesa.' — Morala sem privoliti; po sveti maši sem tekla domov; moj Bog!« Doma je namreč našla mamico zelo poslabšano. Hud udarec zanjo je bila tudi volja očetova, ki jo je poslal kmalu nato daleč od ljubljene ma-

tere. Še isto jesen je Gemo dohitela pri teti vest o njeni prezgodnji smrti. Gema jo je sprejela s čudovito vdanostjo. Bog hoče tako, da podvrže njemu draže duše že v zgodnji mladosti srčnemu mučenstvu. (Dalje.)

Zlati časi.

O pogostnem in vsakdanjem sv. obhajilu piše neki nabožni pisatelj († M. Meschler) tako-le lepo:

Iz nebes se cedi med. Naš sv. oče Pij X., mož po srcu nebeškega Zveličarja, so s svojo naredbo gledé večkratnega in vsakdanjega obhajila odprli nebo. V brezprimerno bogati obilnosti pada slehrni dan božja mana na našc suho zemljo in neštete pobožne duše, navdahnjene vere in ljubezni, hité jo nabirat v rešitev in tolažbo svojih duš.

Druša, zlata doba je napočila za najsvečjši Zakrament; lepi, stari časi, ko se ni nobena sv. maša brez daritvene pojedine vernikov končala in se je srce kristjanov z udeležbo pri tej pojedini posvetilo in k svetemu delovanju in pogumnemu stremljenju krepilo. Bili so prvi dnevi razcvitajočega se kristjanstva, dnevi junaško-pogumne vere in nepremagljive ljubezni.

Ali lepi dnevi so postali motnejši in temnejši. Prihlinjeni strah je pregnal Zveličarja v

sv. Rešnjem Telesu daleč proč in visoko nad njegovo ljudstvo na nepristopen prestol; a spodaj sta posvetno mišljenje in mlačnost v slabo razumljeni ponižnosti opustošila mizo Gospodovo. Drugače je zdaj. Gospod je zopet stopil med svoje ljudstvo; kakor oče sedi pri pojedini ljubezni med svojimi otroci, ki mnogoštevilno in ljubko, kakor oljčne vejice, obdajajo njegovo nebeško mizo.

Veselje je zdaj živeti na zemlji. In Zveličar se bolj čuti domačega pri človeških otrocih. Ako se nahaja presv. Rešnje Telo pri nas v dostojni časti in ako z vrednim in večkratnim prejemanjem svoje zveličavne učinke v naše duše nosi, potem se nimamo ničesar bati pred nevero, katera kroginkrog svet pustoši in tudi nam preti. Gospod je že enkrat s svojim presv. Telesom nevero starega veka uničil; on bo tudi novi svet posvetil, da mu bodo ti časi dopadli kakor krasni dnevi prvega krščanstva.

Ti si bila ...

Ti si bila, o nebeška mati,
ko je v tugi pokalo srce,
Tebe zrl sem poleg sebe stati,
Ti si moje lajšala gorje.

Ko je brusil zlobni svet jezike
ter podtikal krive mi reči,
vroče k Tebi sem pošiljal vzklike --
ne zaman, dobil sem pomoči.

Ves izmučen sem na poti pešal,
v Tebe zrl moje je oko;
ko opore sem najbolj pogrešal,
Ti si prišla z materno roko.

Ti si skrbno poleg mene stala.
»Sin, pogum!« sem čul bodrilni klic;
Ti si me skoz blesk prevar peljala
k luči, k solncu blaženih resnic.

Ti si kruh življenja mi delila,
ko sem zeval gladen, zapuščen;
Ti srčnost si v duši mi bučala,
Ti zdanila svod srca meglen.

Limbarski.



Za naša dekleta in še za koga drugega.

1. **Pismo iz Kaire v Egiptu.** Predsednica avstrijskega katoliškega društva za varstvo deklet, gospa grofica Mercedes Hohenwart-Montalvo poroča kranjskemu deželnemu odboru sledeče: Prepogosto izseljevanje služkinj iz Kranjske, Goriške in Istre naj se kolikor mogoče omeji in zabranjuje. Veliko važnost in pomen bi imelo nadzorstvo (kontrola) deklet, ki se vkrcavajo na Lloydovih parnikih v Trstu, ki so večinoma le Slovenke. — Društvo za varstvo deklet v Kairi stori kolikor je mogoče, a vendar ne more zadostiti vsem potrebam, ker mu manjka gmotnih sredstev.

Iz tega poročila je razvidno, koliko slovenskih deklet je lahko nesrečnih in za vedno zgubljenih, ki gredo po zaslužku v Egipt, bodisi v Aleksandrijo, Kairo ali kam drugam, ki se odzovejo prijaznemu vabilu, ker se jim obeta dobra služba; tam pa pridejo v nepoštene službe ter tako duševno in telesno propadejo in se potem zelo težko rešijo iz takega nesrečnega položaja. Zatorej svarimo vsa tista dekleta, ki nameravajo iti v Egipt, naj ostanejo rajši doma in naj ne verujejo vsakemu sleparju na njegovo prijazno vabilo. — Ako dekle na vsak način misli, da mora iti v Egipt, naj bode previdna ter naj se poprej obrne na družbo sv. Rafaela v Ljubljani (Dunajska cesta 29) ali v Gorici ali

v Trstu ali pa na gori imenovano društvo v Kairi, da se na ta način poprej natančno pouči o celi zadevi.

2. »Slovenski Gospodar« poroča: V rokah imamo pismo, ki je pisalo neko deklo, ki se je pred kratkim izselilo v Ameriko, svoji prijateljici na Kranjsko. Pismo pripoveduje v par stavkih, kako je z našimi dekleti v Ameriki. Glasi se:

»Cleveland, 25. septembra 1913.

Draga prijateljica! Naznanjam ti, da sem dobila delo v pralnici. Delala sem že preje v neki železni tovarni, pa me je precej prvo dopoldne prišlo za dva prsta, da sem morala biti štirinajst dni doma, potem pa nisem šla več nazaj. Obljubila sem ti, da te bom spravila sem, pa za enkrat ti tega ne želim, ker je še meni žal, da sem šla. Dekle, ki bi se rado omožilo, naj pride le sem; ženini se dobé tukaj veliko lažje kakor delo. Delo, ki bi bilo kaj vredno, se težko dobi. Še težje se pa dobé ženini, ki bi bili kaj vredni. Tukaj je dolgočasen kraj za nas, ki smo v bolj prijaznem kraju rojeni in navajeni. Hiše so skoraj vse lesene, samo kar je večjih, so zidane. Nikar ne mislite tako neumno, kakor smo mi, da je tukaj kakor kaka obljubljen dežela. Tukaj se mora zaslužiti vsak krajcar bolj trdo kakor doma.«

Fr. Emanuelu Leitnerju v spomin.*

Na vrtu je cvetica vsklila
in rastla v njem je mnogo let,
kot svetla zarja, rajskomila,
krasan je bil nje žlahtni cvet.

Kdorkoli pil je nje vonjavo,
se vsak je okoristil ž njo;
krepilo v njej dobil je zdravo
za svojo dušo in telo.

A kje je zdaj ta cvetka mila,
ki ljubil jo je znanec vsak?
Oh, temna noč jo je zakrila,
objel jo groba tihi mrak.

Ta cvetka, v čednostih cvetoča,
sokrat si bil mi poln vrlin,
zato ljubav me sili vroča,
zapeti pesem ti v spomin.

Sam Bog ti v srcu je zanetil
ljubezni svete ogenj vroč,
da svoje zmožnosti posvetil
vseskoz bolnikom si v pomoč.

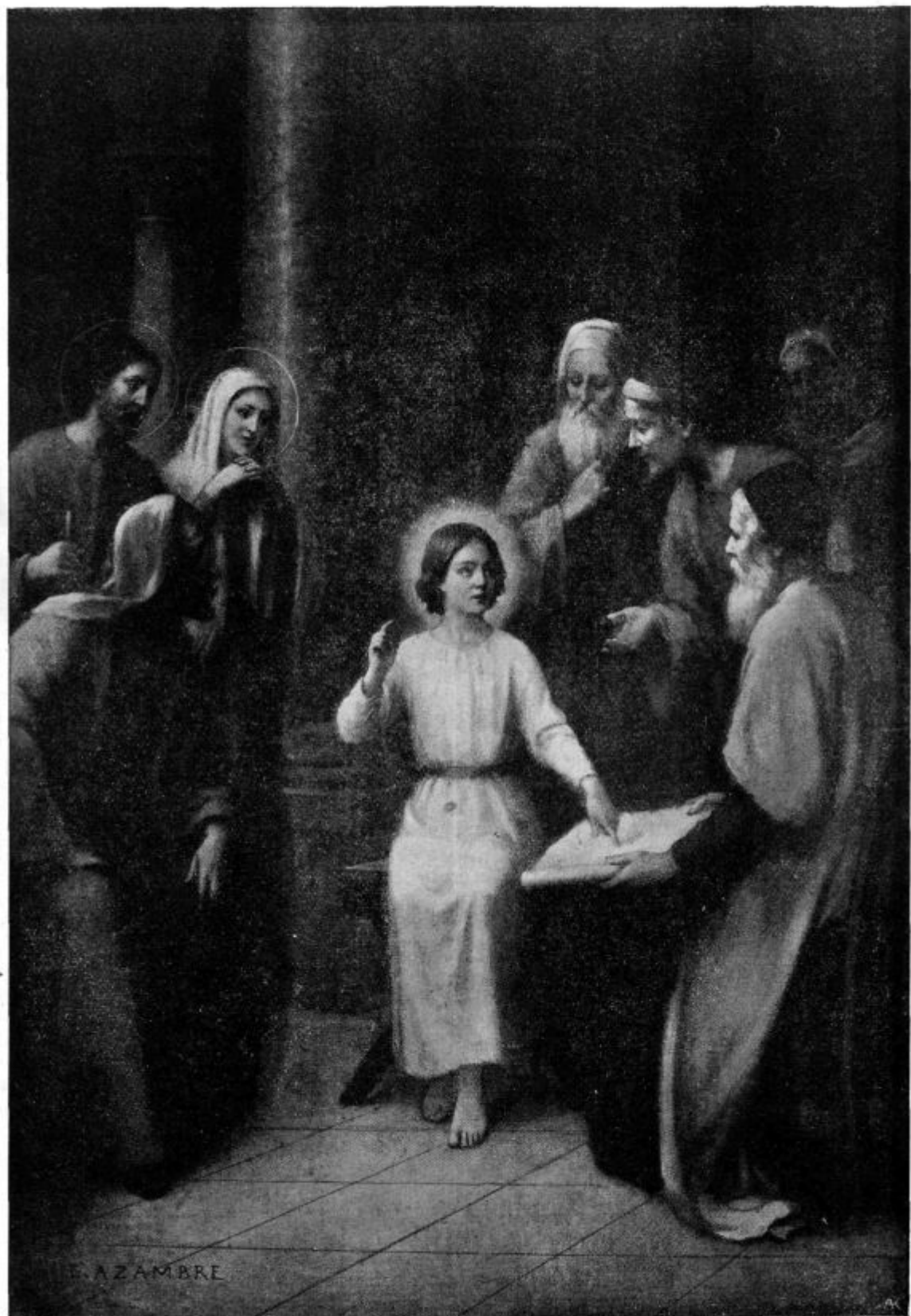
Nikdar želeč sveta plačila,
si bolnim služil dan na dan,
nebesa so ti pa rosila
pri delu blagoslov krasan.

Ti slava našega si reda
bil kot predstojnik in zdravnik,
zdaj naša družba v duhu gleda
del tvojih krasni spomenik.

Četudi svoja dobra dela
zdaj v večnost nesel si seboj,
še vedno bodo tu cvetela:
med nami živel duh bo tvoj!

Br. Gervazij.

*) Leitner je bil mnogo let provincijal Usmiljenih bratov.



Ki si ga, Devica, v tempeljnu našla.

Ob desetletnici slovenske službe božje na Dunaju.

»Bogoljubovim« čitateljem bo iz dopisov, ki jih je sem in tje prinesel »Bogoljub«, znano, da je za naše slovenske rojake na Dunaju vpeljana redna mesečna slovenska služba božja. V kratkem bo preteklo deset let, kar so se Slovenci na Dunaju prvič zbrali k slovenski pridigi in blagoslovu in prvokrat v cerkvi zapeli slovensko cerkveno pesem. Desetletnice se sicer ne štejejo med imenitnejše jubileje, vendar je jubilej, ki ga bodo obhajali dunajski Slovenci, toliko važen, da ga sme tudi »Bogoljub« nekoliko omeniti. Naj bi bile te črtice obenem tudi mal donesek k našemu velevažnemu izseljenškemu vprašanju.

Slovenci so že davno radi hodili na Dunaj za svojim zaslužkom. Stalno naseljenih z družinami jih je le malo. Kar jih je, so profesorji, uradniki pri pošti ali železnici, nekateri tudi vojaški dostojanstveniki i. dr. Priznati je treba, da imamo Slovenci v primeri s Hrvati in drugimi slovanskimi narodi kaj malo »višjih glav« v cesarskem mestu, in še ti ne zahajajo veliko v slovensko družbo. Iz revnejših slojev jih pa pride mnogo čez zimo na Dunaj za zaslužkom. Znani so posebno slovenski kostanjarji, ki jih je na stotine razpostavljenih čez zimo po mestu. V mrzlih zimskih dneh se kaj rada ustavlja razvajena dunajska deca pri naših priprostih, pa dobrih in odkritosrčnih slovenskih možeh in fantih, da si na potu v šolo ali iz šole kupijo vročega »maronija« ali pečenih jabolk za svoj premrzli želodček. Koliko odkritosrčnih prijateljev imajo naši kostanjarji med mladimi dunajskimi sladkosnedeži! Pravijo, da Kranjci znajo najbolj zadovoljiti razvajene Dunajčane. Bo že res to, ker dosedaj so neslovenski kostanjarji na Dunaju skoro bele vrane. Tekom treh let se mi je samo enkrat primerilo, da na slovensko vprašanje nisem dobil kostanja, drugače pa navadno za vsak krajcar še en kostanj povrhu, če sem slovenski razodel svojo željo. Ti kostanjarji so večinoma z Dolenjskega, iz ribniškega in kočevskega okraja. Zadnjih par let z zaslužkom niso bili zadovoljni, ker so bile zime preveč mile. Na Dunaj pridejo jeseni in okoli velike noči zopet odidejo v domovino, izvzemši nekaterih, ki še poleti prodajajo sodavico, malinovec in podobne abstinčne pijače »za žejo«.

Moških je nekaj zaposlenih še po raznih tovarnah, kjer delajo kot pomočniki, pa jih je prav malo. Mnogo več pa prihaja na Dunaj naše ženske mladine. Slovenske služkinje so pri dunajskih rodbinah priljubljene zaradi svoje poštenosti, pridnosti in skromnosti. Nekaj jih vzamejo seboj Dunajčani, ki prihajajo na slovenska letovišča, druge pa iz Trsta, Gradca, deloma tudi iz

Ljubljane privede na Dunaj želja po boljšem zaslužku. Več med njimi jih je s Štajerskega kot s Kranjskega. Dolgo so bile precej osamljene in nepoznane vsaka v svojem delu mesta; zadnji čas so se pa — največ po zaslugi slovenske službe božje — že precej našle med seboj in nimajo večjega veselja, kakor če se ob nedeljah popoldne, ko so proste, snidejo, da malo slovenski pokramljajo in si izmenjajo slovenske časopise. Med seboj žive v velikem prijateljstvu in se z največjo požrtvovalnostjo zavzamejo za vsako, ki je brez službe ali si sama ne zna poiskati slovenske cerkve oziroma slovenskega spovednika.

Pa še enih ne smem pozabiti: to so slovenska dekleta (med njimi tudi nekaj žená), ki prihajajo čez zimo kot šivilje na Dunaj v tovarne za ženske slamnike in klobuke. Po nekaterih tovarnah so skoro izključno same Slovenke. Imajo jih radi zato, ker so poštenega življenja, lepega obnašanja in pa pridnih rok. Njih sezona traja nekako od oktobra do konca maja. Delo je precej naporno zato, ker morajo ob času najhujšega dela, ko pridejo zvečer iz tovarne domov, še v svojih stanovanjih večkrat pozno v noč šivati. Čez poletje so skoro vse doma: v Mengšu, Domžalah, Ihanu, Dobu in drugod, kjer je razvita slamninarska obrt. V tujini se ne spremene. Tudi na Dunaju ostanejo poštene in pridne, skromne in varčne. V svoji noši ostanejo raje ponižne Kranjice, kot bi se prelevile v razkošne meščanke, ker dobro vedo, da je več vredna velika številka v hranilnični knjižici, kot velik klobuk na glavi.

V verskem oziru je bilo za te Slovenke na Dunaju dolgo časa kaj malo poskrbljeno. Pač so mnogo dobrega storili slovenski duhovniki, ki so prišli radi svojih študij na Dunaj, a so se zraven tega požrtvovalno zavzeli za svoje rojake, kadar so ti rabili duhovne pomoči in tolažbe. Vendar niso imeli pravega stika z njimi. Spoznali so, da bi se za versko življenje slovenskih rojakov dalo neprimerno več storiti, če bi imeli cerkev, v kateri bi se shajali k slovenski pridigi in drugim cerkvenim pobožnostim. Na to seveda ni bilo misliti, da bi Slovenci dobili svojo cerkev, ker je na Dunaju še za Dunajčane premalo cerkva. Zato so bili veseli, ko jim je dne 26. decembra 1903 po velikem prizadevanju č. g. Fr. Rebola (sedaj profesor v zavodu sv. Stanislava) knezonadškofijski ordinariat dovolil, da smejo 2. nedeljo vsakega meseca popoldne ob pol 3. uri v cerkvi sv. Antona (XV. okr., Pouthongasse 16) imeti nemoteno svojo slovensko službo božjo, obstoječo iz sv. rožnega venca, litanij in blagoslova. Mnogim je zarosilo oko, ko

so 17. januarja 1904, na praznik Imena Jezusovega, prvokrat na Dunaju zaslišali besedo božjo v mili materinščini in ko je prvokrat vsa cerkev pri blagoslovu zapela s hvaležnim srcem »častimo te«.

V imenu Jezusovem in z geslom Pija X. »Omnia restaurare in Christo« (vse prenoviti v Kristusu) se je začela prva slovenska služba božja na Dunaju. Komaj deset let bo od tega, pa koliko božjega blagoslova je že prinesla našim rojakom! Koliko jih je obvarovala nevarnosti velikega mesta in koliko jih je že pripeljala — če so bili na slabih potih — nazaj k rednemu krščanskemu življenju! Sčasoma se je vpeljalo, da se je začinjala slovenska služba božja šele tri četrt na tri in da se vrši vrhutega še na božični in velikonočni praznik, ko je posebno dobro obiskana. Slovenci se dobro zavedajo, kaj jim je slovenska služba božja, zato prihajajo v vedno obilnejšem številu v slovensko cerkev, ki jim je postala najpriljubljenejša središče in zbirališče. Čudovito na boljše se je obrnilo od tistega časa versko življenje dunajskih Slovencev. To se kaže posebno v pogostnem prejetanju svetih zakramentov. Seveda temu mnogo pomore, ker imajo v več cerkvah na razpolago slovenske spovednike. Spoveduje se vedno po slovenski službi božji v cerkvi svetega Antona, drugače pa v I. okraju (Avguštinska cerkev), III. okraju (Sacre Coer na Rennwegu), VII. okraju (Kaiserstraße — pri lazaristih), VIII. okraju (pri minoritih na Alserstraße).

Jako koristni in potrebni so sestanki za slovenska dekleta, ki so od božiča 1911 naprej vpeljani pozimi vsako prvo nedeljo v mescu v loretski kapelici avguštinske cerkve. Ti sestanki imajo namen nadomestovati shode Marijine družbe v domovini. Veliko deklet, ki pridejo na Dunaj, je bilo namreč vpisanih doma v Marijine družbe. Da ostanejo stanovitne, se zbirajo te, pa tudi druge, ki niso članice Marijinih družb, v lepi kongregacijski kapeli avguštinske cerkve, ravno tam, kjer znani dunajski apostol P. Abel zbira svoje može pri Mariji in jih utrjuje v njih krščanskih načelih. Ti shodi so slovenskim dekletom posebno priljubljeni. Marsikak Nemeč začudeno in poln pohvale poslušajo lepo slovensko pesem, ki iz stoterih slovenskih grl doni v čast Brezmadežni.

Pohvalno moram omeniti, da se slovensko cerkveno petje zelo pridno goji, bodisi pri teh

shodih, kakor tudi pri mesečni službi božji v cerkvi sv. Antona. Vedno je dovolj pevcev in pevk, ki se žrtvujejo za svoje rojake, da jim z lepo slovensko pesmijo zlasti o velikih praznikih, ko vsakega vleče srce v domovino k svojcem, preganjajo domotožje. Nekaj pevk je že od prvega začetka do danes neprenehoma v zboru. Kot pevovodje so si zaslužili hvaležnost dunajskih rojakov zlasti g. M. Bajuk, g. Iv. Zdešar (sedaj organist pri sv. Petru v Ljubljani) in č. g. dr. Fr. Kimovec, ki še sedaj z veliko požrtvovalnostjo vodi petje pri slovenski službi božji in v »Straži«.

Slovensko službo božjo je vodil č. g. Fr. Rebol toliko časa, dokler ni dokončal svojih študij in odšel v domovino. Kot ustanovitelja slovenske službe božje ga bodo Slovenci na Dunaju ohranili v najhvaležnejšem spominu. Za njim je prevzel vodstvo č. g. J. Samsa (sedaj doktor filozofije in profesor v zavodu sv. Stanislava) in ga po dveh letih izročil pisatelju tehle vrstic (tedaj gojencu v Avguštineju). Od zadnjega poletja naprej oskrbujeta slovensko službo božjo vlč. g. dr. Jos. Ujčič, dvorni kaplan in direktor v Avguštineju, pa č. g. T. Klinar (istotako v Avguštineju).¹

Za enkrat je torej za Slovence na Dunaju v verskem oziru precej dobro preskrbljeno. Vendar je pa v takem mestu, kot je Dunaj, tudi nevarnosti silno veliko, posebno za mlade ljudi. Dunajčani so sicer dobri ljudje, »gut christlich«, kakor sami o sebi pravijo, a zelo lahkoživi, in njih zgledi bi ne vplivali dobro na poštene Slovence in Slovenke, če bi jih hoteli posnemati. Srečen zato vsak, kdor more ostati v domovini! Naj brez resnične sile in potrebe nikar drugod ne išče sreče, ki jo bo tako težko našel! Kogar bi pa razmere silile, da bi se moral podati na Dunaj za zaslužkom, ta naj se kolikor mogoče hitro oklene slovenske službe božje. Prepričani smo, da se bode potem z božjo pomočjo in pod posebnim varstvom Marijinim, katero rojaki na Dunaju prav vneto časte, ognil vsem nevarnostim, pred katerimi svari zadnji pastirski list ilirskih škofov.

Dr. Andrej Snoj.

¹ Trdno zaupamo, da bodo na Dunaju vedno slovenski duhovniki, ki bodo omogočili, da bo slovenska služba božja obhajala še lepše jubileje.





Sigmund Lamberg,
prvi ljubljanski škof.



Tomaž Hren,
najslavnejši ljubljanski škof.

MARIJINO CVETJE

Shod in izjava moških M. D. ljubljanskih.

V nedeljo, 30. novembra so imele ljubljanske moške kongregacije svoj skupen sestanek. Poleg drugih stvari je prišla v razgovoru na vrsto »Danovih« umazancev kari-

katura sikstinske Madone. Od neke strani se je izrekla želja, da bi se zoper to onečeščenje svetih nam stvari spodobila protidemonstracija in verska manifestacija. Zbor

kongreganistov pa je bil mnenja, da to umazano pobalinstvo ni vredno, da bi se ž njim kaj več pečali. Pač pa:

1. izraža svoje obžalovanje in svoj stud, da se je našla med Slovenci umazana in zlobna roka, ki je bila zmožna tolike grdobije!

2. Izraža svoje začudenje in ogorčenje nad tem, da javna oblast (državno pravdnništvo in državna policija) mirno trpi in pusti, da vsak sprijenec brez skrbi na najnesramnejši način lahko žali najsvetejša čustva vernega prebivalstva, ter obenem pozivlja to oblast, da napravi enkrat za vselej konec takim lopovščinam!

3. Zbor kongreganistov je dalje mnenja, da na take izbruhe sovraštva do vere najboljše odgovorimo s tem, da z vsemi silami delamo zoper tako časopisje. — Dalje pa, ker se je v tem slučaju indirektno žalila čast Matere božje, zbor prosi in pozivlja verno ljubljansko moštvo vseh stanov, naj se kot v

odgovor na to blazfemijo kar moč mnogoštevilno oklene Marijinih kongregacij. To bo najbolj izdaten odgovor, katerega se imajo nasprotniki vere najmanj veseliti. Kdor je z nami istega mnenja, naj se nam pridruži!

Obenem se je sklenilo, da hočejo kongreganisti zastaviti vse svoje združene moči, da se versko življenje v Ljubljani in zlasti med ljubljanskim moštvom kar najbolj povzdigne, in bodo imeli v to svrhu še več skupnih sestankov.

* * *

Moške Marijine kongregacije v Ljubljani so sedaj štiri. Za delavske in srednje sloje: v Križankah in pri sv. Petru; za izobraženstvo: v Alojzišču in pri jezuitih (pri zadnji nemški govori). — Oglašja se v dotičnem samostanu, oziroma župnišču ali zavodu ali pa pri kateremkoli članu, ki oglašenca vpelje pri družbenem sestanku.

Gradnikove Nežike sveti večer.

Božična slika. Spisal Silvin Sardenko.

Tak sveti večer ne bo nikoli več prišel. Vsaj k Gradnikovim ne.

Kaj je bilo takrat tako nebeškolepo?

»Božične pesmi?« O ne! So bile že včasih lepše, nego oni sveti večer.

»Božični zvonovi?« Tudi ne! Tisti večer Nežika od samega veselja zvonov še slišala ni.

»Praznična cerkev?« Je pa že o veliki noči cerkev mnogo zaljša, kakor je bila tistokrat.

»Jaslice nemara?« Jaslice tisto leto niso bile nove, in je torej niso mogle posebno veseliti.

»A že vemo, pravite: Pot k polnočnici v jasni mesečni noči?« To ste se zmotili! Takrat Nežika k polnočnici niti šla ni.

»Torej bo treba reči: Lepa nova zimska obleka je Nežiki napravila toliko veselja.« Kako ste ničemurni! Lepa obleka? Kaj pa je to, če duša ni lepa: pobeljen grob! In pobeljenega groba da bi se ona veselila.

Povejte, kaj? Še enkrat poskusimo: če to pot ne uganemo, potem hodi z Bogom s tvojo Nežiko.«

No, kaj boste rekli?

»Veselilo jo je božično drevesce, obloženo z zlatimi in srebrnimi okraski.« Vas nemara kaj takega razveseli, ali Nežike — oh! za božično drevesce še marala ni.

Vidite, da ne uganete.

Stojte! Kam greste? I no, saj bom povedal natanko. Kako ste nagli! Tako-le ob zimskih večerih se menda že lahko nekoliko počaka.

Začnimo od kraja! Pa se ni treba nič odkašljati, da ne boste koga motili, ali da ne bi česa preslišali.

Tisto leto, na praznik Brezmadežne, je bila Nežika sprejeta v Marijino družbo.

»No, kaj pa je to,« porečete, »saj smo bile me tudi, če ne tisto leto, pa morda še prej.«

To že! Pa ste bile ve tako vesele, tako nebeško vesele, kakor Nežika? Koliko deklic in deklet sem že videl klečati pred Marijinim oltarjem. Videl sem jih v domovini in v tujini, videl sem jih v kapelah in stolnicah; a takega prizora, kakor takrat, ko je Nežika klečala pred oltarjem Brezmadežne, da se ji posveti, še nisem videl.

Poznate sliko Matere božje v Velesovem? Poznamo! Kajne kakšna svetost in pobožnost, čistost in ponižnost je izražena na oni sliki? Nekaj takega je bila takrat Nežika.

Ta obraz! Pa kaj obraz? Duša, duša, ki je sevala iz tega obraza. Kdor bi imel tako dušo, bi mogel reči Stvarniku: »Gospod, sodi me še danes, upam, da me ne obsodiš.«

In te oči! Ah, ne oči! To je bila živa

ljubezen, ki je v dveh žarečih zvezdah gorela v slavo Brezmadežni.

In tisto skromno vedenje! Tiho in ponižno, kakor beli nagelnov cvet, ki se razvije na tvojem oknu, in sama ne veš kdaj.

Taka je bila Nežika. Ne, zmotil sem se. V duhovnih rečeh se človek tako lahko zmoti. Nisem hotel reči, kakšna je bila Nežika, ker tega pravzaprav ne morem opisati, le sodim lahko: Njena duša je bila takrat nadvse lepa.

Prav! A kaj ima ta sprejem na praznik Brezmadežne opraviti s svetim večerom?

Ne prehitujte! Vse pride po vrsti.

Od tega dne, ko je postala Nežika Marijin otrok, ni drugače mislila in čutila, kakor da je res Marijin otrok.

Postala je vsa drugačna.

Prej je včasih rada postala ob vodnjaku, kamor je prišla po vodo. Sedaj? Ne več! Pomislila je: Kako bi bila to delo opravila Marija? In Nežika je storila tudi tako.

Prej je imela nageljne na svojih oknih obrnjene proti vasi — hiša je stala na ovinku — tako da so jih fantje videli in si včasih mislili pa tudi rekli: »Nežika, bo eden moj?« Sedaj? Skrila jih je na okno, ki je gledalo na dvor, odkoder se ni videlo nikamor po vasi.

Včasih je po dvakrat, trikrat in še večkrat pohitela k šivilji, ki je imela v delu njeno obleko. Od onega dne pa je šivilji samo naročila: »Mero imaš! Zrasla nisem. Stori, kakor veš, in prinesi, kadar moreš.«

Sprememba! Kajneda, vsak Marijin otrok se ne spremeni tako naglo?

Če ni bila Nežika samo na videz taka?

Ne, ne, stokrat ne! Želela je, da bi pred ljudmi veljala za slabo, malovredno stvar. Lepše hvale ji nisi mogel reči, kakor če si dejal: »Saj nisi taka, kakor se delaš.«

Nežika bi odgovorila: »Prav si povedal.«

Tisti lepi sveti večer, ki je prišel kmalu za praznikom Brezmadežne, je Nežika utrujena — prišla je iz daljnega mesta, kamor so jo starši poslali po opravkih — pokleknila pred jasli v kotu domače hiše.

Pred jasicami so trepetale drobne lučke, kakor da bi se v nemali majhni kresovi na zelenem ohribju.

Nežika je molila. Njena duša se je pogreznila globoko v skrivnost svetega večera. Zdelo se ji je, da kleči kakor pastirica med pastirji v betlehemskelem hlevu.

Zaspala je in zasanjala.

Božje Dete se je nagnilo k njej. A Nežika se je rahlo umaknila, zakaj ni se čutila vredne, da bi se je Dete dotaknilo.

Dete pa je rahlo spregovorilo:

»Nežika, daj mi!«

»Kaj hočeš, Gospod? Nimam, kar bi ti mogla dati.«

Glas je ponovil: »Daj mi . . .«

»Srce, misliš? Nikar, Gospod! Prašaj pri onih-le pastirjih, ki ti kleče ob nogah. Ti imajo gotovo lepše srce. A moje srce je zakopano — v grehah.«

»Daj mi jih!« Glas je bil proseč.

»Grehe? Grehe hočeš?«

»Ali nisi še nikoli slišala, da sem prišel grehe odzvet?«

»Že, Gospod! Odvzemi jih in stori, da se več ne vrnem vanje!«

Božje Dete se je nagnilo k Nežiki, po zraku je završalo nekaj temnega in zopet je bilo vse jasno in svetlo kakor pri belem dnevu.

Tisti hip pa se je Brezmadežna sklonila k Nežiki in ji smehljaje segla v roko.

Nežika se je prebudila iz sanj.

»Oh, kako je bilo lepo!« je vzkliknila. »Kako bo šele v nebesih!«

Glasnik „Marijinih vrtcev“.

Mladinski listič »Angelček«, otrokom prijatelj, učitelj in voditelj, se je letos kaj dobro obnesel. Podal je obilico lepih naukov, nalašč umerjenih za pridne člane »Marijinih vrtcev«. Pa ti lepi nauki se jim ne podajajo samo v besedah, marveč tudi v jako mikavnih zgledih, v katerih se razodeva dvojna lepota plemenitega srca: goreča ljubezen do Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu v prvem delu pod zaglavjem »Angelsko omizje«, in prisrčna ljubezen do Matere božje, v drugem delu pod naslovom »Marijin zvonček«.

Poleg tega je pa naš ljubki »Angelček« še skrbel za razvedrilo in prijetno zabavo v nežnih pesmicah, v povestih, v zastavicah in šaljivih vprašanjih ter raznih slikah.

Število naročnikov se je sicer v tem letu pomnožilo, vendar jih je gospod izdajatelj pričakoval še več in je vsled tega dal natisniti več izvodov ter še lahko postreže novim odjemalcem. Zato prav toplo priporočamo, naj ga zlasti marljivi člani »Marijinih vrtcev« naročujejo. Ako se ga naroči večje število skupno — vsaj deset izvodov — se mu cena zniža na 1 krono.

Prihodnje leto bo »Angelček« imel tudi na čelu razvidno, da je glasilo »Marijinih vrtcev«. Želimo, da bi ga zopet prav krepko podpirali dopisniki in naročniki.

Tudi »Mladim junakom«, otrokom-abstinentom, bo obračal svojo skrb. Teh junakov je po naših šolah že več tisočev. Dobiti pa morajo v roke večkrat kaj takega berila, ki jih poučuje v zdržnosti in potrjuje v njih sklepah, da bodo mogli stanovitni

ostati. Zato naj se naroče na »Angelčka«! Vi vsi pa, ki ste že veliki in Vam je kaj na tem, da bi mladi ljudje zrasli trezni in pobožni, priporočajte ali naročite jim ga!

Obenem tudi nujno priporoča vaš mladinski list »Vrtec«, ki po svoji raznovrstni vsebini blaži in razvedruje našo slovensko mladino. Cena mu je s prilogo vred 5 kron 20 vinarjev.

Pred tvojo sliko.

Pred tabo sem, o Mati mila,
ne vidim dragih mi potez,
glej, noč je tvoj obraz ovila,
odela sliko v sto zaves.

Ne vidim več pogledov čistih,
ki so bodrili me čez dan;
smehljajev več ne vidim tistih,
ki kras neba je vanje vžgan.

Ne vidim tvoje blage roke,
a ti si tu, moj duh te zre,
saj ni noči tako globoke,
da je ljubezen ne prodre.

In mene ti poznaš, o Mati,
ni plašč noči ti preglobok,
če v luči ne, se v slutnji zlati
spoznata mati in otrok.

M. Elizabeta.



Ruski katoliški junaki.

Knez Ivan Gačarin.

Med vsemi razkolnimi narodi so Rusi ohranili še največ krščanskega duha, in le železna pest ruske države je kriva, da se rusko ljudstvo še ni povrnilo v naročje katoliške Cerkve. Do leta 1905. je bila na Ruskem izpreobrnitev iz ruskega razkolništva h katoliški veri najstrožje prepovedana. Velikega junaštva je bilo treba, če je hotel kak Rus postati katoličan. Število takih ruskih junakov je precej veliko.

V lanskem »Bogoljubu« (št. 11) smo se seznanili z junaškim in pobožnim grofom Šuvalovom. Ko smo ga spremljali po njegovih lepih potih k resnici, smo med njegovimi najdražjimi prijatelji srečali kneza Ivana Gačarina, ki je podobno kakor on iskal resnice. Pridružimo se danes Ivanu Gačarinu, da od njega izvemo, kako je našel pot k edinozve-

ličavni Cerkvi, ter se od njega učimo sveti veri služiti in delati za njeno razširjanje.

Knez Ivan Gačarin je bil rojen leta 1814. Njegov oče Sergij, visok ruski uradnik, ga je skrbno vzgojil in mu preskrbel imenitno državno službo. Že v mladeniških letih je Ivan postal uradnik (atašé) pri ruskem poslanstvu v Monakovem; leta 1837. je prišel k ruskemu poslanstvu na Dunaju, leta 1839. pa je postal tajnik ruskega poslanstva v Parizu.

Grof Gregor Šuvalov nam svojega prijatelja Ivana tako-le opisuje: »Bil je spretnega in izobraženega duha in živahne domišljije; najbolj očitvidna njegova lastnost pa je bila neka posebna ognjevitost njegove duše, ki je hrepenela po tem, da bi mogla še druge vnehati. Zdel se mi je kakor nemirna misijonarska duša, ki sama sebe použiva, da bi sve-

tila še drugim. Krščanski veri je bil vedno zvest in, kakor izvoljene duše, je imel veliko ljubezen do resnice. Ko sva se srečala v Parizu (leta 1841), je bil vesel, živahen, s tisočeriimi lepimi načrti, iskal je resnice in se potem zopet od nje oddaljeval, razdeljen med Bogom in svetom.« Oba je vezala želja po pravi veri in hrepenenje po resnici. Skoraj vsak večer sta bila skupaj; skupno sta brala verske knjige ter se medsebojno navduševala v ljubezni do resnice.

V Parizu je takrat živela ruska grofinja Zofija Svečin, teta našega Ivana Gaгарina. Ta plemenita žena je po lastnem premišljevanju spoznala resničnost katoliške vere. Leta 1816. se je iz Rusije preselila v Pariz. Vsled njene globoke pobožnosti, velike bistroumnosti in učenosti so jo spoštovali najimenitnejši Francozi onega časa. V njeni hiši so se vedno zbirali imenitni gostje. V to imenitno družbo je zahajal tudi naš Ivan Gaгарin.

Ob svojem prihodu v Pariz je imel Ivan Gaгарin čudne misli o katoliški Cerkvi; mislil je, da se je katoliška Cerkev že preživela in da že razpada. V stanovanju svoje tete Svečin se je seznanil z najimenitnejšimi katoliškimi možmi in je v svoje veliko začudenje videl, da se katoliška vera ni preživela, ampak da je še polna moči in življenja. Poslušal je, kako so se imenitni katoliški možje pogovarjali o najrazličnejših rečeh in se niso v vsaki stvari vjemali; zraven je pa opazil, da se vsi lepo vjemajo v eni veri. Prepričal se je, da katoliška vera kraljuje v mislih in delih tako imenitnih mož. Polagoma je začel katoliško vero spoštovati kot mogočno kraljico človeških src in misli ter občudovati njeno lepoto; tako je svojo dušo pripravljal za ljubezen do katoliške vere.

V takem duševnem stanju je bil Ivan Gaгарin, ko se je leta 1841. sešel z Gregorjem Šuvalovom. V začetku leta 1842. sta se po resnem premišljevanju že zelo približala katoliški veri. Dne 10. februarja 1842 sta skupno pristopila k svetemu obhajilu v ruski razkolni kapeli, v upanju, da ju bo Bog potem še bolj razsvetlil za spoznanje resnice. Šuvalov pripoveduje o tem obhajilu: »Približala sva se torej Gospodovi mizi; v tem trenutku sva bila polna gorečnosti in dobre volje. Resnica je bila najin edini cilj, edino hrepenenje, in bila sva pripravljena vse žrtvovati in pretrpeti zaradi resnice. To obhajilo je bila zadnja poskušnja in zadnji klic k resnici. Gospod naju je uslišal kljub temu, da obhajilo v razkolni kapeli ni bilo v popolnem soglasju z najinim notranjim prepričanjem. Gospod naju je čudovito razsvetlil, neodloč-

nost je izginila, dvomi so se razpršili in bila sva trdno odločena, da postaneva katoličana. To je bilo zadnje obhajilo v razkolni cerkvi. To so bili lepi dnevi! Moj prijatelj Gaгарin, ki je bil vrednejši od mene, je bil obdarovan od obilnejših milosti; še pred menoj se je povrnil v pravo Cerkev ter sklenil, da se hoče pod zastavo sv. Ignacija (kot jezuit) popolnoma posvetiti Bogu.«

Notranjo prenovitev Ivana Gaгарina so pospeševale tudi pridige imenitnega govornika jezuita Ravinjana v Parizu. Večkrat je obiskal izkušenega patra Ravinjana in se z njim posvetoval o verskih in dušnih zadevah. P. Ravinjan se je kmalu prepričal, da je knez Gaгарin že zadosti utrjen ter mu je dovolil, da je bil o veliki noči leta 1842. sprejet v katoliško Cerkev.

Poldruho leto po svoji izpreobrnitvi se je knez Gaгарin odločil za samostansko življenje ter vstopil v jezuitski red. Grofica Svečin in drugi katoliški Rusi so se bali, da bo Gaгарinov korak užalostil njegove stariše in razdražil ruskega carja Nikolaja. Toda stariši našega junaka so dobro poznali odločnost svojega sina in se niso upali veliko naspotovati. Stari knez Sergij Gaгарin je nekoliko let pozneje obiskal svojega sina v samostanu ter mu rekel pri slovesu: »Ker ni upanja, da bi te še videli v domačem krogu, naj te Bog potrdi na potu, katerega si nastopil.« Tako si je znal mladi redovnik Ivan Gaгарin s svojo odločnostjo in modrostjo pridobiti spoštovanje svojega očeta, ki je bil sicer še poln predsodkov proti katoliški veri.

Nekoliko let po končanem samostanskem noviciatu je bil knez Ivan Gaгарin posvečen v duhovnika. Odslej se je o. Ivan Gaгарin z vsem ognjem svoje duše posvetil misijonskemu delu za izpreobrnitev svoje drage domovine. Ker je bil kot katoličan po ruskih postavah izgnan iz svoje domovine, ni mogel iti kot misijonar med svoje rojake. Zato se je pa s peresom spretno in neutrudljivo prizadeval za izpreobrnitev svoje domovine. Največ pozornosti je zbudila njegova knjiga: »Ali bo Rusija postala katoliška?« (spisana leta 1856). »Pregnanstvo ni pretrgalo vezi, ki me vežejo z domovino,« tako piše v začetku knjige in nadaljuje, da sedaj bolj kakor prej ljubi svojo domovino in ji želi srečno in slavno prihodnost. A ker Rusiji želi srečo, zato želi, da bi postala katoliška. Dobro namreč ve, da je zedinjenje s katoliško Cerkvijo edina rešitev za Rusijo. Rusiji grozi pogubna revolucija. »Razkolna ruska cerkev je obnemogla in ne more zadrževati revolucije; carjeva oblast more revolucijo začasno zadrževati, a odvrniti je ne more; nevarnost

pa postaja vedno bolj grozeča; nagla pomoč je nujno potrebna. Ta pomoč pa je edino le v katoliški veri. Rusija torej stoji pred razpotjem: ali v katoliško Cerkev ali pa v revolucijo!»

Ta knjiga je vzbudila v Rusiji velikansko zanimanje. Visoki ruski uradniki so v francoskih in angleških časopisih izkušali oslabiti vpliv Gaгарinove knjige. Rusko poslanstvo v Parizu je začelo proti Gaгарinu izdati poseben francoski časopis. Goreči misijonar pa ni umolknil, ampak z neutrudljivo ognjevitostjo nadaljeval svoje misijonsko delo. V francoskih časopisih je neprestano pisal o zedinjenju razkolnikov s katoliško Cerkvijo. Znal je tudi druge novoizpreobrnjene Ruse pridobiti za misijonsko delo za zedinjenje Rusije s katoliško Cerkvijo. Odlični katoliški učenjaki in duhovniki so z navdušenjem podpirali Gaгарinovo delo.

Gaгарin je dobro vedel, da je delo za izpreobrnitev njegove domovine v tesni zvezi z misijonskim delom za izpreobrnitev drugih razkolnih dežel. Z dovoljenjem in po naročilu svojih predstojnikov je popotoval po vzhodnih razkolnih deželah, da bi natančneje spoznal razmere razkolne cerkve. Najdalje

se je mudil med misijonarji v Siriji.

Upal je, da bo dočakal versko prostost svoje domovine; upal je, da se bo po em izpolnila njegova srčna želja, da bo mogel v svoji domovini oznanjati pravo vero. Vendar tega ni dočakal. Umrl je leta 1882. v Parizu, torej daleč od svoje domovine, katero je tako goreče ljubil.

Knez Ivan Gaгарin je živ dokaz, da je katoliška vera sicer mednarodna, za vse narode, a tako, da vendar ne nasprotuje ljubezni do zemske domovine, ampak jo še povzdiguje in blaži. Gaгарin je kot katoliški redovnik ostal pravi Rus; vedno je bil globoko preinjen z ljubeznijo do domovine in zelo bridko je občutil pregnanstvo iz domovine. Njegovo življenje in delovanje je pa tudi dokaz, kako so novoizpreobrnjeni Rusi pripravljani vse žrtvovati za katoliško vero in za njeno razširjanje. Verjetne se nam zdijo besede, ki jih je pred nekoliko leti izrekel neki katoliški Rus: »Ako bi se Rusi zedinili s katoliško Cerkvijo, bi po svoji gorečnosti prekosili vse druge narode.« Važno svetovno misijonsko delo torej izvršujemo, ako vsaj z molitvijo pospešujemo zedinjenje velikega ruskega naroda s katoliško Cerkvijo.»

Med ledom in snegom.

»Najsevernejša postaja katoliških misijonov,« tako piše P. Bernard D. J., »je v Mary's Igloo na alaskinem polotoku Seward v Ameriki. Misijonska postaja se je zato tu ustanovila, ker je okolica izvrstna za bogat lov na ribe in divjačino. Misijon obeta biti zelo bogat, seveda če bodo na razpolago potrebna sredstva in moči. Tisoče Eskimov čaka tukaj na luč evangelija.

Sicer je tukaj že nekaj protestantovskih »misijonskih postaj«, ki pa zaslužijo bolj ime »trgovske postaje«. Takozvani pridigarji so se Eskimom zelo zamerili. Ni čuda, saj iščejo le svojega dobička. Kratkoterminalno jim prepovedo prodajati lovski plen komu drugemu, kakor le njim, ne plačajo dragocenih kož z denarjem, ampak z blagom, pri čemer vtaknejo zelo, zelo masten dobiček v svojo nikdar polno malho, primorajo svoje »spreobrnence« vsakdanje potrebščine kupovati le iz njihovih skladišč ter jim prodajajo (!!) zdravila in oblačila, ki jih pošlje vlada ali dobri ljudje, da naj se razdele med domačine. Nekateri teh izvanrednih »misijonarjev« zaslužijo pri trgo-

vini s kožuho letno 5000—15.000 dolarjev (24.000—72.000 K).

Kako malo vedo ti protestantovski »spreobrnenci« o krščanski veri, sem se prepričal, ko sem v nekem mestu poučeval katehumene. Pripovedoval sem jim zgodbo o prvih starših v raju, o njihovem padcu ter olajševal pouk z velikimi podobami, ki so predstavljale prve starše v raju. Neki star Eskimo, ki je bil prišel od severa sem, se je posebno zanimal ter celo vstal, da bi si Adama bližje ogledal. In pokazalo se je, da ni še nikoli ničesar slišal o Bogu, o našem Gospodu ali o prvih starših, najsi je bil »spreobrnjen«.

Misijonsko polje je tu zelo rodovitno. Eskimi se v vsakem oziru razločujejo od indijanskih rodov na Alaski. So miroljuben, miren, vesel, ukaželen narodič, ne praznoveren kakor Indijanci in nravno nepokvarjen. Imajo po eno ženo, in sicer za celo življenje. Da bi ženo odslovil, kadar bi se mu zljubilo, tega ne poznajo. Ne kradejo, lažejo tudi ne, z eno besedo: pošteni od nog do glave, kjer jih seveda ni okužilo občevanje z belokožci. Spreobrnjeni postanejo izvrstni katoli-

* Tako se imenujejo tamošnji prebivalci.

čani, polni žive in trdne vere. Kako so vneti za sv. vero, priča dejstvo, da gredo vsi člani Marijine kongregacije iz lastnega nagiba dvakrat na mesec k sv. obhajilu.

V tem kraju, kjer prebivam, je 54 katoličanov, ostali so nam pa zelo naklonjeni. To je sicer povesod, ne samo v moji rezidenci, razen v onih krajih, kjer so ljudi nalagali in nahujskali proti katoliški Cerkvi protestantovski »misijonarji«.

Eskimo v nekem drugem kraju so pokazali svojo vnemo za sv. vero s tem, da so si sezidali sami iz lastnega nagiba cerkvico, najsi sem jim povedal, da jim ne morem preskrbeti stalnega duhovnika. Zato pa pridejo vsako poletje v kožnatih čolnih k meni, da morejo prisostvovati krščanskemu pouku. Osem mesecev so obkoljeni krog in krog z ledom. V tem času hodi poglavar okrog z zvoncem ter vabi vernike v cerkvico k maši. Nisem bil malo presenečen, ko sem zvedel, da so pri tej lajiški »službi božji« vedno vsi tešči. Ko jih vprašam, zakaj delajo tako, mi odgovore: »Eskimo pri vas lahko vsako nedeljo prejmo našega Gospoda, mi pa storimo, kolikor moremo in ostanemo, dokler ne mine »služba božja.« (In pri nas?!!) Da bi tem ljudem Bog kmalu, kmalu poslal duhovnika! Izmed sto Eskimov na tem otoku jih je že 75 krščenih.

Podnebne razmere teh krajev zelo otežujejo misijonsko delovanje zaradi pomanjkanja in naporov, toda tolaži me velika gorečnost vernikov. Ljudje so zelo nadarjeni, azljivi in ukaželjni učenci ter kažejo, kakor hitro razumejo pomen in lepoto naše sv. vere, gorečnost in ljubezen do Boga, ki je v resnici ganljiva.

Pogoji za sv. krst niso kaj lahki. Nobeden ni prej krščen, dokler ne zna popolnoma dobro glavnih resnic katoliške vere in krščanskih molitev (očenaš, češčenamarija, veroizpoved, kesanje itd.) in še potem se mora nekaj mesecev lepo obnašati ter tako narediti nekako skušnjo, da ga je resna volja, prisegati na zastavo Kristusovo pri vsaki priliki. Priprava traja torej najmanj eno leto.

Tukaj v Mary's Igloo sem popolnoma sam in obenem superior, prokurator, kuhar in edini odjemalec svojih izdelkov. Sam moram cepiti drva in večkrat po en meter globoko kopati sneg, da pridem do suhljadi, ki mi služi za kurjavo.

Poskusil sem tudi s kuhinjo, ki se mi je pa precej smešno obnesla. Tako sem pozabil pri peki kruha na kvas in zastonj sem čakal, kdaj začne vzhajati testo. Nekoč sem poskusil svojo kuhinjsko umetnost na pašteti, a je bila fako žaltava in neužitna, da sem rabil

teden dni, da sem jo pospravil in nazadnje sem moral še pse na pomoč poklicati. Prvo leto nisem imel niti toliko denarja, da bi si kupil slanine. Jedilni list je navadno takole sestavljen: ribe, meso morskih psov, slanina ter nekaj leče in riža. Hrana se mora navsezadnje človeku upreti zaradi svoje enoličnosti. Meso morskih psov n. pr. ima tak okus kakor v Ricinovem olju obarana teletina. Človeku se tako gabi, da ga samo potreba sili vedno in vedno segati po njem. Da ga morem zaužiti, ga moram močno osoliti in popoprati ter hitro jesti, dokler je še kaj poguma.

Moje župnišče je dolgo nekaj čez štiri metre, široko pa nekaj čez tri in služi obenem za spalnico, jedilnico, govorilnico, delavnico, kuhinjo, shrambo in — pasjo bolnico. Naj še tako v njem kurim, vedno ostane tako mrzlo, da voda takoj zmrzne, če jo zlijem na tla. Kadar sedim, ne smem nikoli imeti nog na golih tleh. Pohišstvo obstoji iz nekoliko stolov, t. j. zabojev, mize in postelje, to se pravi iz pograda, na katerem je nekaj divje trave in plaha iz kož.

Prva leta sem kar na mizi spal, pa se mi je vedno sanjalo, da mi zmanjkuje tal pod nogami in da padam v globok prepad. Neko jutro pa odkrijem vzrok teh groznih sanj. Miza je bila namreč tako kratka, da so noge bingljale čez rob. Naslednjo noč podaljšam mizo in prost sem bil strašnih sanj. Rjuh ne rabim, ker imam na sebi vso obleko razven kolarja.

Podnebje je tu gori zelo »frišno«, saj pade toplomer za 56° Celzija pod ničlo. Pozimi tulijo viharji osem mesecev (tako je namreč tu zima dolga). Led se začne tajati šele v sredi junija in zamrzne že septembra. Tako imamo le dva mesca poletje, katerega prijetnost nam pa pokvarijo neznosni piki komarjev. Skozi šest tednov ne puste nikogar pri miru. Skoro dva mesca nam tu v Mary's Igloo solnce sploh nič ne sije. Tri mesce imamo vedno dan, tri mesce polmrak, tri mesce noč in zopet tri mesce polmrak.

Potovati se more tu le s sanmi, v katere so vpreženi psi. V moje sani je vpreženih devet psov, same močne in pametne živali. Pes-vodnik mi je neki božič rešil življenje. Šel sem v 20 ur od Igloo oddaljeno taborišče maševat. Na povratku me zaloti snežen vihar, da nisem videl niti psov pred seboj, in moral sem se obrniti, da sem mogel dihati. Mislil sem, da sem izgubljen; toda vrli pesvodnik ni obupal. Boreč se z viharjem je vlekel za seboj sani in svoje tovariše. Seveda smo prevozili v štirih urah le tri kilometre. Naposled smo vendar dospeli srečno do mo-

jega stanovanja, kar se imam zahvaliti vrli vztrajnosti psov in njihovim nosovom. Zgledal sem kočo, seve šele, ko sem vanjo butnil.

Navadno mora človek teči za sanmi, da more voditi pse. Včasih moram teči za njimi 15 ur daleč. Da morem hoditi po snegu, imam do dva metra visoke nočavice.

Pri mrazu 36°—56° Celzija pod ničlo bi kmalu pljuča zmrznila; zato moram dihati skozi kos kože. Prsti bi brez močnih rokavic v kratkem času ozebli. Nos in brada mi večkrat ozebata. Kruh, sir in obara, ki jo jem na takih potih, zmrzne in se zdi kakor da bi cunje jedel.

Da se mi pripeti na takih potih kak izvanreden, rekel bi, pravljichen dogodljaj, ni nič čudnega. Le en zgled. Na nekem misijonskem potovanju se peljem po strmem bregu navzdol. Ko dospem v dolino, se mi prekucnejo sani, da sem zletel z njih kakor krogla iz topa. Pri tej priliki sem si strl tudi šipico v kolenu. Od kraja še slutil nisem, kako težko sem poškodovan, zdravnik je pa bil dan hodá daleč. Ker je bila pot do njeja taka, da se nisem mogel peljati, sem moral teči vso pot za sanmi. Bila je pač najtežja in

najhujša pot v celem mojem življenju.

Najbolj nevarna so ona mesta v ledu, ki se vsled gorkih vrelcev tajajo od spodaj navzgor. Nekega dne se peljem po ledu s sanmi, kjer je bilo naloženega nekaj blaga. Kar nenkrat se vdere led in v hipu sem bil do kolen v ledeni vodi. Da bi spravil sani iz ledu, to je presežalo moči enega človeka. Moral sem torej z golimi rokami odrivati sneg, da sem jih spravil iz njeja. Četrť ure sem pač stal v strupenomrzli vodi. V trenutku, ko stopim iz vode, zamrznejo čevlji in nočavice v trdo ledeno skorjo. Moral sem se preobuti. To se pa ni moglo tako hitro zgoditi, da bi mi ne zmrznil en prst na nogi. V vsem svojem življenju nisem še čutil tolikega mraza kakor tisti dan. Kadarkoli potujem, vedno računam z možnostjo, da se nikoli več ne vrnem. Vsako leto zmrzne nekaj ljudi na poti.

Na svojih misijonskih potovanjih obiskujem mesečno pet krajev, ki so oddaljeni od mojega glavnega stanovališča 17—20 ur, in dvakrat pozimi tri kraje, ki so daleč 30—60 ur. (Župnija torej večja kakor cela Kranjska. Op. priobč.)

V. L.—č.

Katoliško gibanje med Bolgari.

Bog včasih posameznemu človeku ali pa tudi celemu ljudstvu pošilja nesreče in bridkosti, da bi ga pripeljal na pravo pot, ga preizkusil in utrdil v dobrem. Tako se nam zdi, da je Bog dopustil sedanjo veliko nesrečo in revščino bolgarskega naroda, da bi ga pripeljal v naročje katoliške Cerkve. Bolgarski misijonarji, kateri nam vedno sporočajo vse važnejše reči, so prepričani, da so Bolgari najboljše in najpoštenejše ljudstvo na Balkanu; ne morejo si misliti, da bi Bog hotel Bolgare s sedanjo nesrečo uničiti, ampak verjetno je, da ima Bog z Bolgari svoje posebne namene. Bolgari so v vojski proti Turkom pokazali toliko krščanskega navdušenja in požrtvovalnosti, da jih bo Bog po mnenju mnogih misijonarjev za to gotovo enkrat poplačal, morebiti z milostjo prave vere.

Toda pot k pravi veri za razkolnike ni tako lahka, kakor bi si kdo na prvi pogled mislil. Razkolniki so po svoji veri in po svoji cerkveni uredbi katoliški Cerkvi najbližnji, a prav zato jih je težko prepričati, da njihova vera in cerkev ni prava Kristusova vera in Cerkev. Začetniki in voditelji cerkvenega razkola so proti katoliški Cerkvi nagromadili veliko laži ter jih razširili med ljudstvom.

Zato so razkolniki večinoma zelo trdovratni in polni čudnih misli o katoliški veri. Prav zato se nam zdi, da je ravno za izpreobrnjenje razkolnikov še posebno potrebna milost božja, da bi mogli resnico prav spoznati in da bi mogli premagati vse težave. Morebiti je Bog sedanjo nesrečo poslal Bolgarom zato, da bi bili toliko bolj pripravljeni za sodelovanje z milostjo božjo.

Izmed vseh razkolnikov so Bolgari najbolj prijazni do katoliške Cerkve; to se dá posebno odtod razlagati, ker so Bolgari v zadnjem stoletju pretrpeli največ krivic in preganjanja ravno od začetnikov cerkvenega razkola, od Grkov. V zadnji nesrečni vojski in po vojski so se grške krivice še pomnožile. Grki so najbolj divjaško in razbojniško morili in požigali vse bolgarsko prebivalstvo in se še vedno trudijo, da bi v Macedoniji iztrebili in zatrli vse Bolgare. Srbi niso veliko boljši kakor Grki. Macedonski Bolgari v srbski in grški Macedoniji so v veliki nevarnosti, da bodo popolnoma zatrti in uničeni. V tej nesreči je razkolniška Rusija Bolgare popolnoma zapustila. Vse to je Bolgare tako pretreslo, da so izgubili zaupanje v razkolno cerkev ter začeli resno preudarjati, ali bi ne bilo

bolje, da se v obrambo svoje narodnosti in države popolnoma ločijo od razkolne cerkve ter združijo s katoliško.

Med Bolgari je nastalo resno gibanje za združitev s katoliško Cerkvijo. Razkolni politični časopisi v Bolgariji že skoraj dva meseca pišejo o tem vprašanju. V bolgarskem glavnem mestu Sofiji so se vršili že trije veliki shodi za cerkveno zedinjenje; na zadnjem velikem shodu so sklenili, da naj se vsi Bolgari s škofi in duhovniki na čelu združijo s katoliško Cerkvijo. V Sofiji živahno deluje odbor odličnih razkolnih Bolgarov, ki ima nalogo, da pripravi vse potrebno za izvršitev cerkvenega zedinjenja. Umevno je, da se v razkolnem časopisju oglašajo tudi nasprotniki tega gibanja.

O vsem tem bomo obširneje pisali prihodnje leto. Za enkrat poudarjamo samo to, da je uspeh sedanjega katoliškega gibanja posebno odvisen od naših molitev in naše podpore. Bolgari so poteptani in zapuščeni od svojih razkolniških sosedov; zato iščejo

podpore in prijaznosti pri katoliških narodih. Naj bi se torej oživila ona slovenska radodarnost, ki se je zbudila lansko leto; če so bili Bolgari v svoji sreči in slavi vredni našega sočutja in podpore, so tega še veliko bolj vredni v skrajni revščini in nesreči. P. Metod nam iz Jambola sporoča, da med bolgarskimi katoličani vsled pomanjkanja obleke in hrane zelo razsaja bolezen in smrt. Še bolj pa prosimo, naj bi se vsi verni Slovenci v svojih molitvah spominjali nesrečnih bratov Bolgarov, da bi v svoji veliki nesreči našli pot h katoliški Cerkvi. Opozarjamo na članek o molitvi za izpreobrnjenje razkolnikov ter prosimo vse ude Apostolstva sv. Cirila in Metoda, razne misijonske odseke in Marijine družbe, da bi v tem mesecu še posebej molili za izpreobrnjenje Bolgarov ter v ta namen, če je mogoče, opravljali kako posebno pobožnost, n. pr. devetdnevnicu ali tridnevnicu v čast brezmadežni Devici Mariji ter v ta namen prejemalej sv. obhajilo.

Prijateljem bosenskega misijona.

Dolgujemo Vam še poročilo, ki Vas je gotovo že zanimalo. Menda ste že nevoljno povpraševali: »Kaj pa je z našimi novomašniki? Ali nič ne poročajo, kako so bili zadovoljni s poslanimi darovi? In oče Puntigam, ali je že prejel opeko?«

Pred sklepom leta hočemo popraviti, kar smo zamudili.

Odposlali smo 300 vozov opeke za Marijin dom in prejeli preiskreno zahvalo zanj. O. Puntigam piše: »Božje Srce Jezusovo naj bo Vaše plačilo, preblagi Slovenci! Sam božji Zveličar je nagnil Vaša srca, da ste se potrudili za bosenske brate in sestre. On sam bo tudi z večnimi obrestmi plačal sleherni vinar. Prosim, objavite o priliki to našo kratko, a preiskreno zahvalo.

Ves srečen sem, kadarkoli se domislim vtiskov, ki sem jih prejel na slovensko-hrvaškem katoliškem shodu; bili so res vtiski veličastni, nepozabni. Najbolj me veselilo, da so vse dni nadvladovala pristna načela Kristusova in da tvorijo sveto vez med Slovenci in Hrvati, vez, ki posvečuje bratstvo in edinstvo obeh narodov ter ga stori nerazločljivo, nerazdružljivo. Hrvatje in Bošnjaki smo se mnogo, mnogo pri Vas naučili in seme, ki ste ga sejali ob katoliškem shodu v Ljubljani, bo obrodilo sad po vseh hrvaških deželah. Meni samemu so Slovenci, kamorkoli sem prišel, izkazali toliko ljubezni in prijaznosti,

da bi pač moral imeti kamenito srce, ako bi ne bil zato hvaležen do poslednje svoje urice. Prosim tudi, naj sprejmejo Slovenci posebno zahvalo našega škofa dr. I. Šariča, ki je velik prijatelj Slovencev. Sprejmite mili dobrotniki na Slovenskem naše zagotovilo, da molimo z bosensko mladino često za svoje dobrotnike in da jim bomo večno hvaležni.

Poročam Vam nadalje, da smo 21. septembra obhajali lepo slovesnost na Sveti Gori v Bosni. Naša staroslavna božja pot, ki so jo nam bili uničili Turki, se je zopet poživila. Postavili smo majhno cerkvico Žalostne Matere božje in ta dan je bila posvečena. Pot na Sveto goro je zopet zaznamenovana s štirinajstimi postajami. Bil sem pri slovesnosti z nekaterimi dijaki. Od vseh strani je privrelo na tisoče našega naroda. S solzami nepopisne radosti so se udeleževali redke slovesnosti. Pošljem Vam tudi podobico naše najnovejše cerkvice; gotovo ste je veseli z nami tudi Vi, častilci Žalostne Matere božje. Morebiti pride kdaj tudi iz slovenskih pokrajin kdo v Bosno ter poroma na hribček blizu mesta Travnik, kjer imamo tako lepo božjo pot Žalostne Matere.«

Tem vrsticam je priložil oče Puntigam več sličic z božje poti in natančnejši popis kraja in slavnosti. Hočemo jih objaviti dragim bralcem v prihodnjem letu.

Pripomnimo, da imamo še nekaj praznih

vozičkov za opeko (praznih pol). Ako je morda kdo med našimi bralci, ki še takega vozička ni imel in si ga želi, naj se obrne z dopisnico do bosenskega odbora v Ljubljani, Alojžišče; pošljemo mu brezplačno toliko pol, kolikor jih zahteva.

Vsem, ki so nam poslali mile darove, obleke, perila za Mar. dom, za dijake in za sirote, bodi ob koncu leta izrečena najtoplejša hvala in zahvala. Te dni odpošljemo že velik zaboj darovanih stvari za božič; kar pa bomo prejeli do 8. decembra, odpošljemo po Marijinem prazniku, da bo vse pravočasno v rokah očeta Puntigama.

H koncu pa še priložimo zahvalo naših treh novomašnikov, ki velja premnogim dobrotnikom krog »Bogoljuba«.

Novomašnik g. Ambrož Benković piše: Velecenjeni dobrotniki! Mili bratje Slovenci!

Prejmite naslednje vrstice v znak naše zahvale za neovržni dokaz Vaše velike bratske ljubavi do neznane trojice sarajevskih svečnikov, med kojimi je tudi niže podpisani.

Toliko zabojev in ovitkov nam je bilo poslanih, da nam je bilo milo za trud, ki ste si ga bili naložili zaradi nas. Imeli smo dokaj dela, da smo vse razpravili ter si predočili, koliko še več dela, brige in muke je pač stalo, predno je bilo vse to nabrano, tako lepo opremljeno in odposlano! Znanci prihajajo in nas gledajo, kako si urejemo svoje stvari ter vprašujejo, odkod smo si vse to naročili. A mi odvrnemo: »Došlo je kar samo iz Kranjske, iz Ljubljane.« »Pa kako more samo priti, ako niste naročili ali vsaj koга prosili?« A mi ne moremo odgovoriti drugače nego da nismo ne naročili, niti ne prosili. A to znamo, da je na vsej stvari največ kriv oče Puntigam; znamo, da je on prosil Slovence za nas in da so sodelovali pri tem člani bosenskega odbora. Tem vsem gre torej naša in moja najtoplejša zahvala. Vsem dobrotnikom, kojih imen sicer ne poznam, moja vroča zahvala! Bog naj povrne! Tako kličite, mili dobrotniki, Vaš večno hvaležni —
A. Benković.

Drugi novomašnik g. J. Divić piše:

Velecenjeni, blagi dobrotniki!

Dolgo sem mislil in razmišljeval, kako se Vam dostojno zahvalim za Vašo veliko dobroto in darežljivost, a nisem mogel najti besede, koja bi mogla dovolj izraziti zahvalo mojo, ni ga izraza, ki bi povedal čuvstva moja. Zato hočem vse povedati in izraziti z eno samo besedo, a z besedo globoko i prsrčno:

Hvala Vam, dobri Bog Vam plati! Hvala Vam na krasnih darovih, ki ste jih poslali, hvala na vseh trudih in skrbeh, ki ste jih založili, predno ste vse to nabrali in tako krasno opremili; hvala Vam h koncu na ljubezni, s katero ste vse tako divno ozaljšali.

Vedite, da ste otrli mnogo gorke solzo, da ste zaprečili težke vzdihne, ki bi klicali na pomoč, a pomoči morda dolgo ne bi bilo.

Hvaležen Vam bo bosenski seljak, kojega bije beda in nevolja, jad vsakojaki, a koji ima dobro, pošteno srce in čuti hvaležnost. Bog vé, kako hvaležen Vam hoče biti narod, kojemu bom jaz pastiroval; saj če je dobro svečeniku, je dobro tudi njegovemu narodu, in vsaki čas in vsako dobro delo, učinjeno svečeniku, učinjeno je i narodu njegovemu.

Še enkrat hvala Vam vsem darovalcem! A jaz obečam, da se hočem v vsaki sv. maši pri »mementu« spomniti Vas, svojih dobrotnikov i vsega bratskega slovenskega naroda.

Josip Divić.

Tretji novomašnik je pisal takole:

Dragi moji Slovenci!

Dolgo Vam nisem pisal, akoprav sem bil to dolžan. A tudi danes ne mislim pisati mnogo, saj mi ni moči napisati vsega, kar čutimo.

Nekdaj in sedaj! Svečenik sem božji in bil sem nekoč siroče, dete ubogih roditeljev. Nepopisna so pota milosti in ljubezni! Od slabega deteta, človek božji, slednjič namestnik Zveličarja. Hvala Bogu! to naj bo odpevek pesmi mojega duhovskega življenja.

To leto sem dovršil svoje študije in zaplaval na odprto morje življenja s svojim čolničkom. Prva skrb je potrkala na moja vrata: kako se hočem z vsem opremiti? Kako jaz siromak začeti. A božja ljubav, ki me je čudnim načinom vodila od detinstva, kakor solnce ljubi in neguje planinske cvetke, tako je ogrela to solnce tudi srca »planinskih Hrvatov« — tako imenujemo mi brate Slovence — in poslali so mi izbrane darove.

Imam že staro mater, ki me ljubi kakor oči svoje. In plakala je moja majka, ko sem ji povedal, da so dovršene moje študije, da grem v življenje na delo. Plakala je zato, ker je znala, da mi je mnogo treba za to življenje, a dobra moja sirota nima ničesar za mene. Pa ipak, dobri Bog je nagradil materine solze preobilno. Probudil je zame mnogo plemenitih src tam daleč v Sloveniji v Ljubljani. Dan in noč so se trudile te zlate, plemenite Slovenke, dok so umetniško izdelale te obilne darove in dok so jih tako lepo in skrbno spravile na pot. Blagoslovljene one mile

roke, ki se niso zdale tolikega truda! — I majka moja je zaplakala veselja, ko sem ji pokazal vse, kar sem dobil iz Ljubljane. »Bog plati dobrim Slovenkam! — Moli sinko zanje Boga!« — tako je rekla majka. A jaz ljubim svojo majko, pa jo hočem ubogati.

Zato mislim na Vas, dobrotnike in dobrotnice svoje i na vse drage Slovence, a mislim onda, kjer sem najbližje Bogu svojemu, pri sv. oltarju. Dobro znam, da Vaše plemenite duše ničesar ne zahtevajo, še zahvale ne; a moja dolžnost je in kar morem to storim, pri vsaki sv. maši se Vas spominjam.

Hvala Vam za vsako narcisovo cvetko, s kozo ste okitili moje darove. O, jaz ljubim poezijo, moje življenje je v resnici čista poezija: požrtvovalne ljubavi. Zato ste dobro izbrali lepi planinski narcis kot kras mojim darovom. Hvala! Jaz mislim na Vas vsak dan i osobito tedaj, ko držim v rokah Jagnj božje, to je v vsakdanji sv. maši — in molim: »Odrešenik moj, blagoslovi jih vse, ki so angeli bosenske sirotinje!«

Vse Vas milo pozdravlja v Kristusu Vaš
Josip Perković.

Cerkveni razgled

Po svetu.

† **Kardinal Oreglia.** Dne 6. decembra ponoči je umrl v Rimu najstarejši kardinal Oreglia v starosti 85 let. Dne 22. decembra bi bil slavil štiridesetletnico kardinalstva. Oreglia je bil še edini kardinal iz dobe papeža Pija IX. On je vodil volitev sedanjega papeža. Sedaj bo kardinal-dekan Serafin Vanutelli.

Nič ni opravil. Neki zdravnik Eigner iz Monakovega roma okrog po mestih ter hoče dokazovati, da slone lurški čudeži na zmoti. Imel je shode že v Gradcu, na Dunaju, v Celovcu in drugod. Toda povsod je naletel na odločen odpor. Dosegel je ravno nasproten uspeh, kakor ga je pričakoval. Na Dunaju ga je poslušalo kakih 2000 oseb; spretni katoliški govorniki so pa ovrgli vse njegove trditve in njegove plitve razloge. Mnogi izmed poslušalcev pa, ki se doslej za lurške dogodke niso bogve kaj menili, so se jeli zanimati za Lurd ter naročili knjige, ki jasno in odkrito razlagajo nadnaravna čudežna ozdravljenja na Marijinem svetišču v Lurdu. — Enako slabo je naletel Aigner tudi v Gradcu in Celovcu; prišel je menda do spoznanja, da so mu v naših krajih tla prevročna.

Katoliška odločnost. Udeleženec zadnjega evharističnega kongresa na Malti sporoča, da ga je najbolj ganila zavednost in neustrašeni nastop katoliških mož iz visokih in nizkih stanov. Angleški vojvoda Norfolški je nosil n. pr. nebo pri sprevedu sv. Rešnjega Telesa. Možje so povsod, koder se je pomikala procesija, klečali in peli. Cvetja je bilo toliko, da so bile ulice kar nastlane z njim. Iz oken so spuščali med cvetjem lističe z napisi v proslavo Najsvetej-

šemu. Da se je ob tej priliki spreobrnilo mnogo drugovercev, smo že omenjali.

Svetniški proces p. Marka Avianskega se resno nadaljuje. Kongregacija svetih obredov je poverila delo postulatorja (predlagatelja) v tej razpravi kapucinskemu patru Kassianu Thalerju v Solnogradu. — Kakor znano, je P. Marko Avianski leta 1683., ko so Turki prihruli pred Dunaj, s svojimi navduševalnimi govori mnogo pripomogel kristjanom do zmage. Bil je ves čas navzoč ondi, kjer je bil najhujši vojni metež. S križem v roki je blagoslovljal krščanske vojake.

Bolezen se je poslabšala bivšemu krškemu knezoškofu dr. Kahnju.

Novo semenišče so blagoslovili dne 8. decembra v Djakovem.

334 novih katoliških cerkvâ so sezidali v Severni Ameriki od leta 1906. dalje.

Na španskem so se vendar iznebili Cerkvi sovražnega liberalnega ministrstva: grof Romanones se je moral umakniti. Vlado je prevzela katoliška stranka, na čelu ministrski predsednik Dato. Tudi liberalni poslanik pri Vatikanu, Calbeton, je odpoklican.

Predsednik kitajske ljudovlade, Juanšikaj, je dal strog ukaz, naj polove in pomore one roparje, ki so nedavno v eni izmed kineških pokrajin požigali cerkve in rušili misijonske postaje. Uradniki, ki tega niso preprečili, bodo odstavljani.

Luteranstvo nazaduje. Dne 20. novembra so imeli v Berlinu 12 shodov, na katerih so govorniki pozivali za izstop iz protestantske cerkve. Oglasilo se je takoj 4200 oseb. — Luteranski pastori imajo torej dovolj opravka doma v Nemčiji in jim ni treba begati katoličanov po avstrij-

skih kronovinah, kamor tako radi zahajajo na lov katoličanov.

Enako valovanje v verskih stvareh se pojavlja tudi na Angleškem. Kar je blagomislečnih anglikanov, se povračajo v katoliško Cerkev, nekateri drugi pa se celó tako daleč spozabijo, da se pogrezajo v poganstvo — v iudistovstvo. Neverjetno — a resnično. V zadnjem času se je baje 600 oseb pomohamedanilo, med njimi celó lord Headly.

Po domovini.

K sv. očetu. Po cerkveni naredbi se morajo škofje od časa do časa pokloniti sv. očetu v Rimu, da poročajo o stanju verstvenega gibanja in življenja po posameznih škofijah. Ljubljanski knezoškof dr. A. B. Jeglič so bili sprejeti v avdijenci pri sv. očetu dne 2. decembra, da so podali vrhovnemu poglavarju svete Cerkve poročilo o verskih zadevah v ljubljanski škofiji.

Petindvajsetletnico škofovskega posvečenja so obhajali mariborski knezoškof ekscelenca dr. M. Napotnik.

Spremembe v misijonski družbi. Drugi teden se otvori nova misijonska hiša na Mirnu pri Gorici. Tja pridejo gg. Vinko Krivec, Janez Zdravljčič, Franc Pirc; za superijora pa g. dr. Anton Zdešar, doslej profesor bogoslovja v Gradcu. Na njegovo mesto v Gradec pride g. dr. Alojzij Nastran iz Ljubljane, v Ljubljano pa gosp. France Kitak iz Celja. Č. g. Fran Javšovec se je vrnil kot superior k Sv. Jožefu nad Celjem, kamor pride tudi g. Peter Floran.

Smrtna kosa. Dne 21. novembra so pokopali v Kamniku č. g. duhovnega svetnika **Martina Počca**, župnika v pok. Pokojni župnik je služboval dolgo časa v Komendi; posebno spretnost je imel v dušnopastirskih vprašanjih, zlasti tistih, ki se tičejo duhovskega poslovanja v farnih pisarnah. Spisal je slovensko knjigo »Duhovni poslovnik«. — Bil je milega značaja, povsod priljubljen in spoštovan. Pogreba, ki ga je vodil pokojnikov sorojak mil. g. škof Stariha, se je udeležilo 29 tovarišev-duhovnikov. N. p. v m.!

Umrli je 9. decembra nenadoma zadet od kapi č. g. Anton Tabor, župnik na Slapu. Blagi pokojnik bodi priporočen v molitev.

Umrli je v Gradcu bivši provincijal usmiljenih bratov, **Emanuel Leitner**, ki je pred kratkim časom praznoval petdesetletnico svoje redovne obljube. Umrli je bil za provincijala graške provincije usmiljenih bratov skoz celih 27 let. Ustanovil je bolnišnico v Kandiji pri Novem mestu ter poslal usmiljene brate tudi v Palestino, ki so se naselili v Nazaretu in v Tanturju pri Jeruzalemu. Bil je silno priljubljen kot zdravnik in slovel daleč naokrog. Naj v miru počiva!

Pri volitvah za deželni zbor kranjski so bili pošteno »nazaj vrženi« liberalci in socialni de-

mokrati. Zmagala je poštenost. Vse laži in podlo obrekovanje, vse sirovosti in blatenje časti, vse besnosti in grdobije treh liberalnih časnikov »Dana«, »Naroda« in »Zarje«, vsa nemarnost liberalnih letakov, ki so jih razpečavali brezvestni ljudje na stotisoče med ljudstvo po deželi — vse skupaj ni nič izdalo. Naši odločni in zavedni možje, naša S. L. S. je izšla kot častna zmagovalka iz boja. — Zatajiti pa ne smemo, da je v naši deželi veliko, veliko nesrečnih in zaslepljenih ljudi, ki so se v svoji kratkovidnosti dali zapeljati od liberalcev; te je treba poučiti in pripeljati nazaj. Mnogo je pa, žal, tudi takih, ki so sprti s svojo vestjo, sprti z Bogom — pa se



Bolgarske sirote.

družijo z brezbožniki, pa podpirajo brezbožno časopisje, pa nastopajo v vrstah tistih, ki ne morejo videti duhovnikov, ki se odtegujejo cerkvi in verskemu življenju. Ne prikrivajmo resnice: Takih nesrečnih izgub je tudi pri nas čedalje več. Pomoček? Zatirajmo liberalno protiversko in satansko časopisje! Poživimo delo v naših izobraževalnih društvih! V boj proti alkoholu! Molimo za nesrečnike, da bi prišli do spoznanja!

Naši možje so govorili! V torek, dne 9. decembra je S. L. S. zopet priborila krasno zmago nad kranjskim liberalizmom. Volili so kmečki posestniki 16 poslancev. Z velikimi večinami so

prodrli vsi katoliški kandidati S. L. S. Z glasovnicami v rokah so naši vrli možje vrgli ob tla vse liberalne lažnivce in obrekovalce. Bil je to dan, ki zahteva, da izrečemo najprej zahvalo Bogu, ki je dal moč našim možem, da so stali trdni kot hrast, pa da izrečemo tudi hvalo in čast zavednosti naših ljudi.

Cerkven koncert. V stolni cerkvi sv. Nikolaja je oskrbelo pevske Cecilijino društvo dne 3. decembra zvečer glasbeno prireditev, ki je prav lepo izpadla. Cerkev je bila lepo razsvetljena, pevske in orgelske točke so povečini izborna ugajale. Občinstvo se je dostojno obnašalo.

Sv. Jožef, Celje. Duhovne vaje za dekleta. Prve duhovne vaje za dekleta se začnejo 21. januarja v sredo zvečer. Sklep 25. januarja v nedeljo zjutraj. Vse tri dni je izpostavljeno Najsvetejše. Druge duhovne vaje za dekleta bodo, ako se v prihodnji številki »Bogoljuba« ne bodo na kak prejšnji teden predstavile, — v tednu pred pustno nedeljo. Začetek 16. februarja v ponedeljek zvečer. Sklep 19. februarja v petek zjutraj. — Predstojništvo.

Dunaj. Da bodo Slovenci in Slovenke, ki žive na Dunaju, vedeli, kje lahko opravijo sveto spoved v slovenskem jeziku, naznanjamo: V I. okraju v avguštinski cerkvi, Agustinerstraße 7, spovedujeta slovensko letos gospoda dr. Jos. Ujčić, c. kr. dvorni kaplan in pa Tomaž Klinar, duhovnik v Avguštineju. V III. okraju (Rennweg 31) v cerkvi presv. Srca (Sacre Coeur) spoveduje gosp. dr. Fr. Kimovec. V VII. okraju, (Kaiserstraße 5) spoveduje č. g. P. Geršak, V VIII. okraju (Alserstraße 17) spovedujeta častita gospoda P. Janez in P. Lucij iz minoritskega reda (v cerkvi presv. Trojice). To naznanjamo tudi vsem, ki mislijo iti na Dunaj ali imajo tu svoje znance, da jih na to opozore.

Iz Vogelj. (Zaupanje v Marijo pomaga.) Dve leti zaporedoma, l. 1911. in pa l. 1912. je tukašnje polje pobila toča in veliko škode napravila. Da bi nas Bog na Marijino priprošnje te hude šibe obvaroval, smo letos na binkoštni terek napravili prošnje procesijo k Mariji v Velesovo; udeležba je bila zelo velika od ljudi iz Vogelj in Voklega. Tudi se je med letom opravilo več sv. maš za odvrnjenje hude ure. Da pa naše zaupanje do Marije ni bilo zastoj, to se je pokazalo neko popoldne proti koncu maja. Bližala se je huda nevihta in vsak trenutek se je bilo bati, da se zopet letos ledena toča čez polje vsuje, toda nepričakovano potegne močan naspoten veter in odžene hudournne oblake, tako je potem toča le mal del polja zadela in se je le po gozdih usula. Velika večina polja je bila obvarovana.

Marijine družbe.

Spodnja šiška. Dan 16. novembra t. l. je bil za vse dobromisleče v Spodnji Šiški dan odkrito-srčnega veselja in srčne radosti. Ustanovila se je namreč ta dan Marijina družba za šolsko mladino. Slovesnost se je pričela v domači lepo okrašeni in razsvetljeni cerkvi ob 7. uri zjutraj. Po kratkem nagovoru o sreči Marijinega otroka v življenju, smrti uri in v nebesih, se je vršil sprujem v družbo, v katero je vstopilo samo iz višjih razredov 90 deklic in 70 dečkov. Pogled na toliko število Marijinih otrok je navdajal vse navzoče z nepopisnim veseljem, kar so najlepše pričale solze, roseče iz oči staršev in drugih vernikov. Slišale so se opazke: »Star sem, stara sem, pa kaj tako lepega in veselega v naši cerkvi še nisem videl, še nisem videla. — Popoldne ob 3. uri so šolarji pripravili v šolski telovadnici v čast Marijinih otrok malo otroško igrico »Marijina hči pred nebeškimi vratmi!« Tej igri je sledila nato obdaritev 100 revnih šolarjev s čevlji in obleko. Bog daj in Mati božja, da bi ta Marijin vrtec pod varstvom svoje Pokroviteljice dobro uspeval in tako postal temelj prihodnje Marijine družbe za dekleta in mladeniče!

V frančiškanski cerkvi v Ljubljani se je ustanovila mladeniška in dekliška Marijina kongregacija. Družbena patrona obeh kongregacij je: Marija Brezmadežna. Drugi družbeni patron za mladeniče je: sv. Anton Pad.; za mladenke: sv. Klara, Na praznik Brezmadežne 8. decembra je bilo po šestmesečni kandidaturi sprejetih 25 prvih udov. K tem so pristopili nekateri drugi udje iz domače župnije, tako, da šteje družba sedaj v svojem začetku 50 udov. Mesečni shodi za mladeniče so vsako prvo nedeljo v mescu; za mladenke pa vsako tretjo nedeljo. Družba je začela delovati v evharističnem, pevskem in časniškem odseku. P. M.

Dunaj. Slovenska dekleta na Dunaju so se zbrala na predvečer praznika brezmadežnega spočetja Marijinega v lepi lavretanski kapeli v avguštinski cerkvi (I. okraj, Augustinerstraße 7). Ob pol 4. uri popoldne so imele shod — slovenski govor in litanije Matere božje. Po litanijah so pa dekleta, ki so doma večinoma vpisana v Marijini družbi, slovesno ponovila posvečenje Preblaženi. Bil je slovesen trenutek, ko so tu sredi cesarskega stolnega mesta — v duhu združene s sodružabnicami doma na Slovenskem — v lepem domačem jeziku ponovno obljubile Mariji, da ji hočejo ostati tudi na tujem zveste kot svoji gospej, zavetnici in materi. Prisotnih je bilo do 200 deklet. — Tak shod za slovenska dekleta sploh, tudi za tista, ki še niso vpisana v Marijini družbi, je v tej cerkvi vsako prvo nedeljo v mesecu ob pol 4. uri popoldne. — Dragi slovenski starši, draga slovenska dekleta

v domovini! Ako že mora Vaša hči ali draga sestra ali ljuba prijateljica od doma sem na Dunaj, opozorite jo na te shode, da tudi tukaj sliši slovensko pridigo in slovenski nauk. Voditelj Marijinih družb prosimo prav vljudno, da družabnice, ki gredo na Dunaj, tudi na te shode opozore. — Po shodu spovedujeta vedno vsaj dva gospoda slovensko v avguštinski cerkvi. — Tom. Klinar, duhovnik v Avguštineju.

Osek (Goriško). Dne 20. oktobra l. 1912. se je pri nas ustanovila dekliška Marijina družba za Osek-Vitovlje. Kljub hudemu nasprotstvu od strani raznih neprijateljev se je vendar oglasilo okoli 50 deklet, toda nekaj jih je odpadlo še pred sprejemom, ker so se ustrašile zasramovanja nasprotnikov. Častno pa se mora omeniti, da do danes od sprejetih ni nobena odpadla od družbe, pač pa so vse ostale stanovite in na dan 19. oktobra — na obletnico ustanovitve — je bilo sprejetih še nekaj novink. Toda ta dan smo obhajali še drugo izvanredno slovesnost — blagoslovljenje nove družbine zastave. A omeniti moramo, da se niso zadovoljile s tovarniškim delom, ampak same so hotele izvršiti to delo. Pri tem delu je veliko pripomogla gospica učiteljica M. K. iz bližnje duhovnije, katera je sama eno stran zelo lepo in umetno izvršila, drugo stran pa ste napravili sestra g. vikarja in hčerka pok. g. nadučitelja Z. B. Pri delu so pozabile na ves trud, ker vsak vbodljaj je veljal Mariji v čast! Vse delo so izvršile popolnoma brezplačno. Zastava je zelo čedno in solidno delo — vrhutega pa tudi dragoceno. — Da se je vsa slovesnost pomnožila, prihitela je dekliška Marijina družba iz Črnič s svojo zastavo in iz Batuj in Sempasa. Vseh belo oblečenih deklet je bilo okoli 150. V sprevodu so šle vse dekleta iz župnišča v cerkev, katera je bila že natlačena raznega ljudstva od blizu in daleč. V krasnem govoru je nato s prižnice pojasnil pomen zastave preč. g. dr. Tul, sem. prof. v Gorici. Ganjeni so bili vsi navzoči, ko je v sklepnih besedah izrazil željo: »Marija bodi v naši sredi — in v večni raj nas Ti privedi!« Po končanem govoru je blagoslovil novo družbeno zastavo preč. g. Iv. Murovec, dekan črniški ob asistenci preč. g. župnika batujskega Ig. Leban in domačega g. vikarja. Po slovesnih litanijah M. B. je bil sprejem novih članic. — Že dolgo časa ni bilo pri nas nobenega plesa, kar je pač največ zasluža naših odločnih gg. županov in pa tudi vrlih občinskih zastopnikov. Kar je deklet v Marijini družbi, ne občutijo sicer nobenih skušnjav po takim razveseljevanju, je pa tudi nekaj deklet, katere se boje Marijine družbe, — a ne plesa. Na vsakem plesu morajo biti, naj bo že blizu ali pa daleč. Takim je pač odveč vsako svarjenje, za te izgubljenke je edina pomoč — molitev, da bi jih Marija odvrnila od pogubne poti, kar pač prav toplo pri-

poročamo vsem članicam Marijine družbe. — Dne 25. oktobra se je poročila prva izmed Marijinih hčerâ tukajšnje družbe, Jožefa Hrovatin z Ig. Leban, žel. čuvaj v Vipoljzah. Družbenice so ji poklonile v spomin lep kip Brezmadežne.

Marijina slavnost v Sedlu na Kobariškem. V trajen spomin posvetitve ljudstva Brezmadežni ob priliki katoliškega shoda in povodom konstantinskega jubileja se je vršila pri nas na praznik brezmadežnega spočetja lepa cerkvena slovesnost — slovesen sprejem deklet v novoustanovljeno Marijino družbo, ki je prva v kobariški dekaniji. Domači gospod vikar je imel ganljiv nagovor in nato je sprejel 18 novink in 22 deklet v Marijino družbo. Tisti dan je bila naša dasi precej prostorna cerkev premajhna, kajti prišlo jih je veliko tudi iz sosednih duhovnij iz Loga, Breginja in Borjane ter sploh iz vsega kobariškega kota. Cerkev je bila prav lepo okrašena, Marijine hčere so že na predvečer prinesle iz cele vasi sveže rože in cvetoče cvetlice ter z njimi okinčale vse cerkvene oltarje, tako da smo se nahajali v zimskem času med cvetočimi rožami, kakor v poletnem času.

Brezno ob Dravi. Mladeniška in dekliška zveza je imela že od majnika sem redne mesečne shode (fantje četrto, dekleta tretjo nedeljo) s predavanji (gg. Kemperle, Žebot, Volčič), z deklamacijami (Krajner, Sluga) in petjem. Molitveno uro pred Najsvetejšim opravljamo iz »Večne molitve« vsak mesec, navadno prvo nedeljo skupno; sv. obhajilo prejemamo vsaj mesečno, marsikateri 14 dnevno, nekateri še pogosteje. — Na praznik Brezmadežne so nas voditelj mladine, preč. g. dr. Hohnjec, po konstantinski tridnevnic in navdušujočih govorih sprejeli v Marijino družbo (30 fantov in 40 deklet). — Še isti dan so se dekleta skromno, a srčno poklonila pred družbenim oltarjem Brezmadežni v živi sliki (po »Bogoljubu« 1904): vera, upanje in ljubezen — Devici, Materi, Kraljici, Priprošnjici.

Smlednik. Mislimo, da se naša Marijina družba tudi lahko poslavlja od tega leta, če že ne s preveliko zadovoljnostjo, pa vsaj z nevoljo ne. Saj so nam č. g. voditelj sami dali na praznik Brezmadežne še precej dobro spričevalo. Med letom smo jih pa tuintam morale precej slišati . . . Zbrisanih je bilo med letom pet. Bolj tihe smo pa bile. »Bogoljuba« smo rade brale, notri se pa nerade dajemo. Brez šuma smo imele redno vsak mesec skupno sv. obhajilo in shod. Pač! Zaropotalo je, ko smo nabirale za bolgarske ranjence, pa le s kroncami. Precej glasno smo sprejele tudi prevzv. knezoškofa povodom birme in 27 kandidatinj v svojo sredo. In pri romanju na Bled, kakšno veselje in petje! Obhajilni odsek bi bil lep, le da poleti vsled dela ni prišel prav do veljave. Urejen je tako, da pristopi vsako sredo, petek in soboto pet dolo-

čenih deklet k sv. obhajilu. Abstinenčnega odseka se pa mislimo z novim letom zares oprijeti, ker vidimo, kako tudi pri nas nekatere hiše žgane popolnoma uničuje.

Polje pri Podčetrtku (Štajarsko). Tukaj smo imeli od 15. do 23. listopada sv. misijon. Vodili so ga čč. gg. misijonarji od sv. Jožefa nad Celjem. Te dneve je ljudstvo pokazalo, da je še globoko utrjeno v sveti veri. Cerkev je bila vedno polna pobožnega ljudstva in na stotine ljudi se je videlo te dneve pri mizi Gospodovi. — Ta čas se je sprožila misel za prepotrebno Marijino družbo in zapisalo se je lepo število deklet. Da bi le res bile prave hčere Marijine! Pa z »Bogoljubom« bi se mogle bolj sprijazniti, ta je prereditelj v naši župniji; v njem bi našle toliko lepega in spodbudnega. — Fantje, kaj pa čakate vi? Združite se tudi vi pod zastavo nebeške Kraljice!

Železniki. Dokončali smo tudi letos prelepo in nam vsem zelo priljubljeno devetdnevno pobožnost v čast našemu podružnemu patronu, sv. Frančišku Ksav. Vsak dan so nas zjutraj ob 6. uri vabili zvonovi v njemu posvečeno cerkvice, ki je bila precej polna pobožnega ljudstva. — Bila je sv. maša z blagoslovom, kratek govor o njegovem svetem življenju in blaženi smrti. Vsako jutro je pristopilo precej ljudi k sv. obhajilu. — Sv. Frančišku izrekamo tudi zahvalo, ker nam je pomagal s svojo priprošnjo do srečne zmage pri volitvi, kar smo ga prosili skozi celo devetdnevnicu. — Marijin vrtec dobro uspeva. Sestanke imamo vsak mesec. Vodi jih predstojništvo M. D. Otroci kažejo posebno veselje in zanimanje zanj. V naši M. D. se tudi veliko dobrega stori. Tako se naše članice vedno bolj približujejo vsakdanjemu sv. obhajilu! Rade tudi molijo molitveno uro ob nedeljah po litanijah. Tudi za »Bogoljuba« se agitira, ako bo mogoče kaj doseči. — Letos poleti smo se enkrat zbrale na Suši v naši kranjski Loreti, kjer smo imeli shod; bil je krasen govor in pete litanije M. B. Kmalu potem pa je bila ravno v tej cerkvi sv. maša za dekliško M. D. Izprosi nam, lavretanska mati božja na Suši, da bi naša M. B. vedno bolj rastle v dobrem!

Iz Prečine. Iz našega kraja že dolgo ni bilo nič brati v našem glasilu, četudi imamo okrog 100 »Bogoljubov« v župniji. Splošno lahko rečem, da dekliška Mar. družba dobro napreduje. Veliko deklet je v družbi, pa bi jih lahko bilo še več. Nekatere se menda boje »prehudih« pravil, pa ni tako hudo ne. — 3. decembra smo izgubili eno najbolj vnetih članic, Marijo Kastrevc star., iz Vel. Bučne vasi. Spominjajte se jo v molitvi! — Mladeniška Mar. družba je pa bolj revna, ker je premalo zapisanih. Zdramite se,

fantje, in pristopite! Ni se treba sramovati pred drugimi tovariši. Korajža velja!

Marenberg. Na praznik brezmadežnega spočetja Marijinega je bil slovesni sprejem novih udov v Marijino družbo. Lepa svečanost je izpodbudna ne samo za nove ude, ampak tudi za stare in nudi duhovnemu voditelju mnogo tolažbe in veselja. Po številu sicer novincev ni mnogo, pa njihovo življenje daje upanje, da bodo delali čast družbi Brezmadežne. Ločitev duhov je znak sedanjega časa, to opazujemo vsepovsod v človeški družbi, naj velja to načelo tudi za Marijino družbo. Plevel naj ostane zunaj, dobromisleča mladina pa se zbira pod zastavo Kraljice devic in se skupno navdušuj za vzvišene vzore našega življenja!

Trebelno. Nekaj novega in veselega za »Bogoljuba«. Dne 5. oktobra je bila za našo župnijo ustanovljena Marijina družba za mladeniče. Že od spomladi so se mladeniči pripravljali na ta dan. V začetku se jih je zglasilo 27. Toda počasi so odpadali in dan sprejema jih je stalo pred oltarjem samo devet. Pač malo za tako veliko župnijo! No, so pa ti sami čvrsti fantje, ki bodo znali pridobiti tudi druge. Prvo delo, ki ga hoče družba izvršiti, je, da zbere okrog Marije vse dobre fante, in takih je v župniji še veliko. Zato pa, fantje, pogum, ne bojte se zlobnih jezikov. Oklenite se Marijine družbe! Marija čaka na vas.

Iz št. Jerneja na Dolenjskem. Mladeniška Marijina družba je imela letos trikrat skupno sveto obhajilo: 1. majnika, Mali Šmaren in 8. decembra. Pred kratkim smo ustanovili časnikarski in abstinenčni odsek. V abstinenco je pristopilo 8 fantov: 2 v I. stopnjo, 6 jih je v II., kandidatov imamo sedaj 11. — Dekliška Marijina družba si je kupila tudi nov kip Matere božje, ki ga ob mesečnih shodih postavi na primeren prostor. 8. decembra je bilo sprejetih 41 deklet.

SPOMINJAJTE SE UMLRIH!

Jožefa Petan, Šmihel pri Novem mestu, 4. novembra.

Marija Špreic, Središče, 13. novembra.

Ana Kovač, Dolnje Jelenje, 18. novembra.

Blatnik Neža, Sv. Jurij ob Taboru, 18. novembra.

Marija Perkovič, Brusnice, 3. decembra.

Frančiška Šef, Sv. Jurij v Slovenskih goricah, 4. decembra.

Grobler Zofija, Sv. Jurij ob Taboru, 6. decembra.

Misijoni.

Marijine družbe, molite za misijone! V nekoliko tednih se bo odločilo, koliko uspeha bo

imelo upapolno katoliško gibanje med Bolgari. Uspeh tega gibanja je posebno odvisen od blagoslova božjega in od pomoči božje, torej od molitve. Hitimo torej z našimi molitvami misijonarjem na pomoč, dokler je še čas! — Več ljubljanskih Marijinih družb (tri uršulinske, dve šentpeterski, šentjakovski in križanski) se je prostovoljno odločilo, da bodo prvo nedeljo po novem letu (4. januarja) darovale sv. obhajilo in uro molitve za »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda« za uspeh katoliškega gibanja med Bolgari. Prosimo še druge Marijine družbe, razne pobožne družbe ter vse pobožne vernike v Ljubljani in po deželi, naj se po možnosti pridružijo tem molitvam ter naj se še sicer spominjajo tega namena v svojih molitvah, pred sv. Rešnjim Telesom in pri sv. obhajilu.

Misijonsko predavanje. Na praznik sv. Treh kraljev, dne 6. januarja ob pol petih popoldne bo v »Ljudskem domu« v Ljubljani veliko skioptično predavanje: **Prihodnost katoliške vere na Balkanu.** Z besedo in slikami se bo pojasnjevalo življenje in prihodnost katoličanov v Bosni, Črni gori, Srbiji, Macedoniji, Bolgariji in Turčiji; pojasnilo se bo katoliško gibanje med Bolgari, strašno opustošenje bolgarskih misijonov, beg Ivana Boneva in življenje ubogih pregnanih katoličanov. Pokazale se bodo lepe slike o delovanju slovenskih usmiljenk in evharistink v Srbiji. Vmes bodo prišle na vrsto nekatere božične slike najimenitnejših krščanskih umetnikov. Predavanje se bo ponovilo dne 8. januarja ob pol osmih zvečer.

Bolgarske sirote. V tej številki prinašamo sliko katoliških otrok iz Mostratlija pri Odrinu. To sliko nam je poslal P. Hristov že pred enim letom. Takrat se je tem otrokom primeroma še dosti dobro godilo. Vse drugače se jim godi letos. Ob koncu julija so Turki katoliško vas Mostratli zažgali in razdejali, prebivalci pa so zbežali v staro Bolgarijo. P. Metod nam sporoča, da so skoraj vsi katoličani iz Mostratlija pribežali v Jambol. Mnogi izmed njih morajo v hladnem in deževnem jesenskem vremenu živeti pod prostim nebom. Neko nedeljo je več pobožnih deklic pristopilo k sv. obhajilu, a bile so zelo siromašno oblečene, raztrgane in bose, brez nogavic in čevljev. P. Metod se je usmilil nekaterih izmed teh otrok ter jim z našo podporo kupil nekoliko obleke. Kakor sporoča P. Metod, je revščina tako velika, da bi se razjokal vsak, kdor bi jo videl.

Dobre knjige.

Lepo življenje in srečna smrt. Nauki, molitve in pesmi za vse odrastle vernike, zlasti za bratovščino sv. Uršule. Izdalo vodstvo bratov-

ščine sv. Uršule pri Sv. Jakobu v Ljubljani Drugi, pomnoženi natis oskrbel dr. Gr. P. Ljubljana 1914. V založbi Katoliške Bukvarne. Natisnila Katoliška tiskarna. — Priporočilo. »Lepo življenje in srečna smrt« se imenuje ta knjiga, ker hoče pomagati, da bi ljudje lepo živeli in srečno umirali. To je naša najvišja naloga na zemlji. Sam Jezus Kristus je naročil: »Iščite najprej božjega kraljestva«. Moder in srečen je samo tisti, ki to božje naročilo izpolnjuje. Ali ga ti izpolnjuješ? — In če misliš, da se za to trudiš, kako bi mogel dobiti tolažbo, da storiš zadosti? — Pomni dobro: Samo v božjih naredbah je tolažba zanesljiva. Zato poslušaj sveto Cerkev - ki jo je v naše zveličanje postavil božji Sin. Veliko pomoč ti bo dajal za življenje in smrt tudi ta molitvenik; pa ne sam iz sebe, ali s človeško modrostjo, ampak s tem, da uči živeti in moliti s sveto Cerkvijo.. Učil se boš pred vsem, da bodi Jezusu podoben v ljubezni do bližnjega. Jezus, ki je zveličanje neumrljivih ljudi ljubil, želi tudi od tebe, da delaj za druge. Taka ljubezen je zanesljivo znamenje božjih otrok. Ta nauk je sicer najbolj namenjen udom bratovščine sv. Uršule, toda zajet je iz Jezusovega naročila in zato je za vse vernike enako lep in koristen. Vsi ne morejo biti v bratovščini, a vsi morejo hrepeneti po čednosti, ki jo je priporočil Jezus Kristus. Drugo veliko vrednost ima ta molitvenik zato, ker posebno lepo in natančno uči o sv. zakramentih. Če boš te nauke premišljal, se ti bo odprlo neizmerno bogastvo Jezusove ljubezni. S hvaležnostjo se boš oziral, koliko dobroto si prejel v sv. krstu in sv. birmi. Veselil se boš svetega obhajila, ki ga boš vedno lahko vredno prejemal. V tolažbo ti bo nauk o sv. pokori, ker te bo rešil marsikaterih mučnih dvomov in kazal zanesljivo pot do božjega usmiljenja. O sv. mašnikovem posvečenju boš izvedel, kdaj se sme komu v duhovski stan svetovati, kdaj braniti; s primerno molitvijo boš tudi sam Boga prosil za dobre duhovnike. O sv. zakonu najdeš obred proke; iz njega se boš učil sv. zakon spoštovati. Pridejan pa je tudi lep nauk o devištvu, da se kateri nauk sam zase ne bo razumel napačno. Ena največjih koristi tega molitvenika je ta, da še posebej pripravlja na prejem sv. zakramentov za umirajoče. Kadar pride duhovnik deliti svete zakramente na dom, je marsikateri bolnik raztresen že zato, ker mu je vse novo in neznano. Iz te knjige se boš o vsem poučil že poprej, ko boš še zdrav, ali vsaj bolj pri moči. Premišljal boš lepe molitve, ki jih ima sv. Cerkev pri podeljevanju svetega poslednjega olja, in se boš združil z njenimi mislimi. Milost sv. popotnice boš visoko

cenil in se boš zanjo pripravljaj že davno prej. Videl boš, da ni večje tolažbe na zemlji, kakor z Jezusom biti združen v zadnji uri. Lepi nauki o sv. zakramentih so povsod izpopolnjeni z molitvami, in sicer kjer le mogoče, z molitvami sv. Cerkve. Tako boš v svojem jeziku molil in razumel, kar ti prosi sv. Cerkev. Po sv. zakramentih je še posebno poglavje: Dušna pomoč v bolezni in smrti. Tukaj se boš učil, kaj ti je storiti, kadar oboliš sam, ali kadar moraš skrbeti za drugega bolnika. Neprecenljive vrednosti je, da bolnik svojo bolezen prav sprejme. Ako so bolečine hude, ali ako trpljenje dolgo traja, je bolezen lahko neizrekljiva nesreča. Ako se namreč bolnik obrne proti božji previdnosti, so njegove bolesti nestrpljivo mučne, koristijo pa nič; duša se celo še omadežuje. Če pa bolnik svojo voljo povzdigne do soglasja z voljo božjo, se mu vse bolečine omilijo, včasih tako močno olajšajo, da jih bolnik začne celo ljubiti; vrhutega jih še Bog obilno plačuje. Koliko je torej vreden prijatelj, ki bolnika o božji dobroti prav pouči in ga tako potolaži. In glej, tak prijatelj, učenik in tolažnik je ta molitvenik. Iz svetega pisma zajemlje božji nauk in bolnika z njim vdigne ter postavi med božje otroke, ki se zavedajo, da niso nesrečni. Če v bolezni sam ne boš mogel brati, ti bo pomagal kdo drugi. Stori pa tudi ti drugim rad, kar boš v bolezni morda sam potreboval. Ginja lepe so molitve za umirajoče, Kakor jih moli v liturgičnem jeziku sveta Cerkve. Prevedene so na slovenski jezik, da jih bodo ljudje ob smrtni postelji svojih dragih molili sami, kadar duhovnika k smrtni uri ne bodo mogli klicati. Koristile bodo umirajočemu, v spodbudo k lepemu življenju bodo zdravim navzočnim. Vzemi si čas in jih katerikrat sam poprej beri in premišluj. Čutil boš, kako so polne lepote, moči in tolažbe. Kaj moremo storiti za ljube rajnike, je na kratko razloženo, a našel boš veliko nagibov in boš lahko mnogo storil. Tudi molitve sv. Cerkve pri krščanskem pogrebu najdeš v svojem jeziku. Kdo ne bi želel poznati pogrebne obreda in molitev, ki jih moli sv. Cerkve! Vsaj za pouk in premišljevanje bo slovenski prevod marsikomu ustregel. Ostalo bogato vsebino, kakršno imajo tudi drugi molitveniki, glej v »Pregledu« na koncu knjige.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

U. Ž., da bi zadobila dušni mir, zmagó v skušnjavah, vreden sprejem sv. zakramentov in da bi stanovitna ostala v Marijini družbi. — Marijina hči sebe, sestro in dva brata v Ameriki;

svojo mater in za zmagó nad sovražniki. — Marijina hči za vredno prejemanje sv. zakramentov in sprejem za usmiljeno sestro. — Marijina hči, ki je zgubila posluh. — Neki mladenič v Ameriki. — Neka hiša za mir in zdravje. — Žena za povrnitev velike zgube in razsvetljenje. — Neki oče za pravo spoznanje in zdravje. — Marijina hči za brata in sestre ter za spreobrnjenje očeta.

Podobi dveh ljubljanskih škofov, ki jih vidite danes v listu, sta posneti po novih kipih, ki sta bila ravnokar postavljena v dolbine na vnanji strani ljubljanske stolne cerkve tja na semeniško plat. **Sigmund (Žiga) Lambert** je bil škof od leta 1463—1488. in je umrl v sluhu svetosti. **Tomaz Hren** pa je od leta 1598—1630. pregnanjal z apostolsko gorečnostjo luteranstvo na Kranjskem in ga tudi pregnal. V obrazu mu berete veliko odločnost. Njemu se imamo zahvaliti, da smo katoličani. Spodobi se, da ima za svoje velike zasluge vsaj mal viden spominik med nami.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Kakor večkrat, nam je tudi danes zmanjkalo prostora, da je moralo več stvari izostati. Pri-dejo prihodnjič. Vi ne veste, kakó je uredniku hudo, kadar ne more vsem ustreči. Ko se bliža list koncu, tedaj meriva in računava s stavcem: kje smo že? Koliko strani je še? Še osem; še šest; še štiri... Oh, oh, oh, spisov in dopisov pa še toliko! Kaj bo rekel ta in kakó se bo jezil oni, ko njegovega ne bo notri! Kakor bi mu kdo prste proč sekal, nekako take občutke ima takrat urednik, kadar mora odklanjati en spis za drugim. No, recimo, prav ravno tako hudo ni; malo manj, kaj ne..., pa vendar hudo! A kaj se hoče! Tistega Ribničana dozdej še ni bilo k nam, ki zna kar potegniti, pa se prostor razmakne. Treba se je torej vdati in potrpeti! — Nekaj dopisov se je pa pred dvema mesecema nekam zamotalo in so šele zdaj prišli na dan. No, da so le prišli! — Nekaj stvari je pa tudi prepozno prišlo.

Kaj pa, ali poskočili bomo z novim letom kaj, kaj pravite? Ali nam boste privoščili to veselje? Bomo videli... Prijatelji naši, poskočite tudi Vi malo in pojdite o praznikih pridno na delo! Če bo število naročnikov poskočilo visoko, poskočili bomo tudi mi od veselja!

Za naročnike »Bogoljuba« se bereta vsak teden dve sv. maši: vsako soboto in vsako nedeljo.

g) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

16. Petek. Sv. Berard in tovariši. Popolni odpustek tretjerednikom.

18. Nedelja. Presv. Ime Jezusovo. V Avstriji dobe popolni odpustek vsi verniki, ki ta dan ali v osmini gredo k spovedi in sv. obhajilu, so pri sv. maši in molijo v namen sv. očeta. Popolni odpustek tretjerednikom.

23. Petek. Marijina zaroka, Popolni odpustek udom družbe sv. Družine.

25. Nedelja, zadnja v mesecu. Spreobrnenje sv. Pavla. Popolni odpustek: a) vsem, ki molijo trikrat na teden skupaj sv. rožni venec; b) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; c) udom družbe sv. Družine.

30. Petek. Sv. Hijacinta. Popolni odpustek tretjerednikom.

31. Sobota. Sv. Ludovika. Popolni odpustek tretjerednikom.

Darovi.

Za balkanske misijone: M. Kostanjevac 20 kron; nekdo iz Kroke 2 K (za ranjence); neimenovan iz Kroke 1 K; Marija Drobež 30 K (za reveže); z Blok 5 K; Gregor Jerolič 2 K; Andr. Vilfan 2 K; iz Nove Štifte pri Gornjem gradu 181 kron 70 vin.

Za bolgarski vsakdanji kruh: Župnik V. Oblak 20 K; S. Mohorič, Trst, 10 K.

Za usmiljenke v Odrinu: G. Gomilšak 5 K.

Za evharistinke: Dekliška zveza v Trbovljah ob predstavi »Skrivnostne zaroke« zbrala 19 K 64 vin. za S. Evrozijo.

Za apostolstvo sv. Cirila in Metoda: R. Koželj 1 K; F. B., Sv. Jurij, 1 K; iz Sel 48 vin.; g. Izaj Božič 10 K.

Za Detinstvo: Reza Koželj 1 K 50 vin., z Blok 10 K 60 vin.

Za Marijin dom v Sarajevem: M. D. Sv. Jurij ob Taboru 10 K; Reza Golè 10 K.

Za usmiljenke v Odrinu: Ana Sedej 5 K 50 vin.; M. Kramberger 5 K.

Za novo cerkev v Bosni: Iz Sel 2 K.

Za sv. očeta: Iz Sel 1 K 30 vin.

Za najpotrebnejše misijone: Franca Kamin 11 kron.

Bratovščina sv. Dizma: M. Rebol 4 K; s Krke 4 K 20 vin.

Za Bosno: Andrej Intihar 10 K; Fr. Špendov 10 kron.

Za misijon v Afriki: Z Blok 20 K; Fr. Špendov 10 K.

Za kruh sv. Antona: J. Pavlin, Naklo, 20 K.

Za cerkev sv. Jožefa. Vlč. g. Steska Viktor 100 K. — Iz Solčave 290 K. — Iz Slivnice pri Celju 71 K. — Ana in Marjeta Kalinšek 80 K. — Vlč. g. svetnik Avg. Šinkovec 50 K. — Marija Pirc 35 K. — Marija Hlibš 25 K. — Neža Slovša,

Kat. Slivnik, Frančiška Leskovec, Ana Zalokar po 20 K. — Ana Korelc 15 K. — Franca Branisel, Kat. Hernalvs, Marija Krigel, Marjeta Mahkota, Janez Turk, Franc Tegel, Lavrencij Kobau (v Kairu), tri dunajske Slovenke po 10 K. — Mihelčič Alojzij, Franc Grden po 5 K. — Julijana Skrobar (Dunaj) in vlč. g. Alojzij Hutter po 6 K. — Marija Koman in Uršula Nučič po 4 K. — Ivana Martinčič 3 K. — Za večno luč 8 K. — Več neimenovanih 200 K. — Rodbina Matjašič 40 K.

Za »Dejanje sv. Detinstva« do 10. decembra 1913 so poslali čč. gg.: P. Valerijan Učak, katehet v Ljubljani, 20 K. — Janko Petrič, mestni župnik šentpeterski v Ljubljani, 111 K 20 vin. — A. Zupanc, vikar v Ljubljani, 60 K (zbirka deške vadnice in stolne župnije 40+20). — J. Benedičič, župnik v Črnem vrhu nad Polhovim gradcem, 12 K 39 vin. (2. zbirka). — Dragotin Zajc, kaplan v Slavini, 44 K. — K. Čerin, župnik, Boh. Bela, 11 K 56 vin. — Janko Borštnar, župnik pri Sv. Lenartu, 13 K. — Avg. Šinkovec, mestni župnik v Škofji Loki, 68 K. — P. Friderik Saller, katehet v Kamniku, 62 K. — J. Pristov, župnik v Horjulju, 26 K. — J. Müller, župnik v Devici Mariji v Polju, 32 K 40 vin. — Mat. Vilfan, kaplan v Cerknici, 230 K. — Debevec, župnik, Budanje, 10 K (2. znesek). — Neimenovana oseba z Blok 3 K 50 vin. — Neimenovana v Ljubljani 5 K.

Za duše v vicah (bratovščina sv. Dizma): Iz Škofje Loke po č. g. duh. svetniku A. Šinkovcu 44 K.

Ali „Zlato dobo“
kaj poznate ???

Če se boste po njenih naukih ravnali, si boste prihranili desetkrat toliko, kakor ona stane (3 K).

Naročite si tudi to!

Vi, ki jo že imate, jo pa priporočajte drugim in nabirajte naročnike!

Steckenpferd-lilijino mlečno milo

je slejkoprej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. - Vsaki dan pohvalnice.
Dobi se povsod à 80 vinarjev.

500 kron

Vam plačam, ako vaših kurjih očes, bradavic in trde kože tekem 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin **Ria-mazilo**. Cena lončku z jamstvenim pismom **1 krono.** 3200

Kemeny, (Kaschau) I. Poštni predal 12/162, Ogrsko.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

priporočata svojo največjo zalogo

zgotovljenih oblek za go-

spode, dečke in otroke in

novosti v konfekciji za

:: :: dame. :: ::

Bogata zaloga 226

šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.



„Katoliška Tiskarna“

priporoča

vizitke, kuverte in druga dela.

Agitirajte

za

Bogoljuba

Z VSO VNEMO!

Nič več draginje!

Vsako sredo in soboto se prodajajo ostanki različnega blaga za obleke in perilo, kakor: štofi, sukno, cajn, kontenino, platno, porhant, volneno blago in drugo, skoro polovico cenejše kakor v celih kosih pri tvrdki „HERMES“ Brata Wokač v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 5 v prvem nadstropju, (nasproti glavne pošte.)

3768

Revmatizem, protin, neuralgija in ozeblina.

CONTRHEUMAN

točno boli lajšajoče vribalno sredstvo.

Pušica 1 krona. Zaloga v lekarnah.

Po pošti proti predplačilu K 1.50 franko

5 pušic " " K 5.— "

Izdeluje **B. FRAGNER**, c. kr. dvorni založnik, 3203b
Lekarna Praga 203-III.



Kdo hoče URO zastonj!

2958

Da vse seznanimo z našimi izbornimi urami, razdelimo 5000 ur zastonj. Pišite svoj naslov na dopisnici tovarni ur Jakob König, Wien, III., 2. Postfach 45, Fach Nr. 365.

Stoj!



Ostanki

blaga za moško in žensko obleko, ki so se nakupičili tekom sezone, oddajam, dokler je kaj zaloge, po globoko znižanih cenah. Ne zamudite tega priložnostnega nakupa in zahtevajte, da se Vam brezplačno pošljejo vzorci.

Razpošiljalnica sukna

3769

FRANC ŠMID

Jägerndorf Nr. 211 (avstr. Šlezija).

OCHSENA-kocke za juho po 3 vin.

zabelijo in okrepijo vsako juho, omako, guljaš itd. 1 kocka zadostuje za vsak krožnik, da se naredi res slastna, redilna goveja juha s krompirjem in zelenjavo in močnim okusom po mesu. Ochsena kot nadomestilo za meso da torej

dobro kosilo po 3 do 6 vinarjev od osebe.

Enkratni poskus Vas o tem prepriča. Razpošilja se v škatljah po 48 kock. kocka po 3 vinarje, prosto poštnine in carine na vse kraje Avstro-Ogrske. Plača se po prejemu in šele potem, če se je blago našlo kot dobro, koncem meseca. Neugajajoče vzamemo vsak čas nazaj. Za preprodajalce cena za škatlje po 900 kock znatno znižana. Ochsena se drži za nepregleden čas in je zavarovan izdelek pri patentnem uradu.

3373

ALTONA (Elbe), MOHR & Co., dr. z o. z.

Getzemani in Golgata.

Šola ponižnosti, pokorščine in ljubezni do smrti. Premišljevanja in molitve v čast bridkega trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa. — Po nemški izdaji priredil Fr. Ks. Steržaj. Cena platno, rdeča obreza K 2'60; šagrin, zlata obreza K 3'60.

Kdor bo pridno prebiral ta pretresujoča premišljevanja o Gospodovem trpljenju, bo deležen velike duhovne milosti. Ob resnih dnevih sv. postnega časa, posebno pa ob urah preizkušnje, ko občutimo najbolj bridkost in resnobo človeškega življenja, bomo vzeli v roko to knjigo z neko sladko tolažbo v srcu in črpali bomo iz nje uteho, katero bi med svetom zastonj iskali. Premišljevanja so tako lepa in koristna, da bomo našli v njih vedno nove misli; čim večkrat jih bomo brali, tem ljubša nam bodo. Knjiga ima pri vsej svoji obširnosti priročno žepno obliko in ob koncu popoln molitvenik.

Tolažba dušam v vicah.

Molitvenik s premišljevanji o vicah. Priredil župnik Fr. Bleiweis. Cena: rdeča obreza K 1'20, zlata obreza K 2'—, šagrin zlata obreza K 2'60.

Bog hoče, da pomagamo ubogim dušam v vicah, do katerih nas veže krščanska ljubezen do bližnjega, ki niti s smrtjo ne neha. Bog bo stoteren plačnik za vsako delo krščanskega usmiljenja. Zato sezimo po tem molitveniku, ki ima tako vzvišen in blag namen pomagati trpečim bratom v vicah

Marija, kraljica src.

Nauk blaženega Grinjona Montfortskega o pravi pobožnosti do Matere božje.

Rdeča obreza K 1'60, fina šagrin zlata obreza K 2'40.

To zlato knjigo naj si nabavi vsak, komur je na tem, da Marijo prav časti in se obvaruje napačne pobožnosti, ki je pogubila že mnogo duš. Molitvenik ima prekrasno vsebino in bo navdal bralca s posebnim sladkim in tolažbe polnim otroškim zaupanjem do Marije. Za člane Marijinih družb ni lepšega berila, kakor je ta zlata knjiga.

Pot k Bogu.

Molitvenik za odrasle.

Cena za vezan izvod z rdečo obrezo K 1'20, z zlato obrezo K 1'60, fina vezava upogljive platnice K 2'80, fino vatirane platnice K 3'—.

Med molitveniki, namenjenimi za splošno porabo, je ta najpriporočljivejši in najpopolnejši. Ker se naslanja skozi in skozi na „cerkveni molitvenik“ in „večno življenje“, se ta molitvenik najbolj strinja z molitvami, ki jih predpisuje za najrazličnejše prilike sveta cerkev. Odlikuje se tudi glede na zunanjo obliko in krasne vezave.

Molite, bratje!

Molitvenik, povzet deloma iz spisov arskega župnika blaženega Janeza M. Vianaja.

Cena za vezan izvod z rdečo obrezo K 1'20, z zlato obrezo K 1'80, fin šagrin zlata obreza K 2'40.

Ta molitvenik se odlikuje z velikim tiskom in je namenjen posebno slabovidnim. Pri vsem tem ima pa zelo lepo zunanjo opremo, priročno obliko in je tako tenak, da ga spraviš v vsak žep, ne da bi te količkaj oviral.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.